

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut tropů a subtropů

Bakalářská práce

Název tématu:

**Přírodní a nerostné bohatství a jeho důležitost
v rozvoji daného regionu s dopadem na celé
hospodářství vybrané rozvojové země**

Autor:

Jana Vondráková

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. et. Ing. Veronika Jelínková

v Praze dne 9. 5. 2012

Prohlášení k Bakalářské práci

Prohlašuji, že předloženou bakalářskou práci na téma „Přírodní a nerostné bohatství a jeho důležitost v rozvoji daného regionu s dopadem na celé hospodářství vybrané rozvojové země „ jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

Praha, 9. května 2012

.....

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. et. Ing. Veronice Jelínkové za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování této bakalářské práce.

**Přírodní a nerostné bohatství a jeho důležitost
v rozvoji daného regionu s dopadem na celé
hospodářství vybrané rozvojové země**

Obsah

1. ÚVOD	6
2. CÍL PRÁCE	7
3. METODIKA	8
4. LITERÁRNÍ REŠERŽE	9
4.1. Pojem kolonialismus	9
4.2. Pojem neo-kolonialismus	10
4.3. Sierra Leone a Namibie, období kolonialismu a dekolonializace.....	10
4.4. Nerostná surovina - diamant	12
4.5. Role diamantů v historii Sierra Leone a Namibie	14
4.6. Konfliktní diamanty a Kimberlyte Process	17
5. EMPIRICKÁ STUDIE	24
5.1. Diamanty jako ekonomický objekt	24
6. ZÁVĚR A DISKUZE	35
Seznam tabulek a grafů	37
Použitá literatura	37
Internetové zdroje:.....	39
Přílohy	43

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na analyzování vztahu zemí patřících mezi přední distributory diamantů ve světě. Důležitým faktorem, na který je práce zaměřena, je vliv těžby diamantů na rozvoj dané země, respektive na její ekonomiku a následná komparativní analýza dvou vybraných zemí s odlišnou koloniální minulostí a současnou politickou situací. První část práce je zaměřena na všeobecné seznámení s diamanty a jejich vztahy k vybraným zemím, důležitost těžby diamantů pro vybrané země a její specifika. Druhou částí práce je komparativní analýza dvou zvolených zemí, pro které je charakteristická těžba diamantů mající velký význam pro státní ekonomiku, a to Sierra Leone a Namibie. Analyzovány byly především faktory ovlivňující hospodářství a ekonomický rozvoj země, tak jak jsou vnímány v celosvětovém měřítku, faktory zahrnující ceny diamantů, podíl zisku z trhu s diamanty na celkové příjmy státu. V závěru práce je provedeno zhodnocení těžby diamantů pro dané země, z něhož vyplývá, že těžba je stále neefektivní navzdory mnoha smlouvám a úmluvám, které toto odvětví upravují.

Klíčová slova: diamanty, těžba, národní hospodářství, Sierra Leone, Namibie

Abstract

The bachelor thesis is focused on the analysis of the relation between the countries belonging to the main diamond's distributors in the World. The important factor surveyed in the thesis is the importance of diamond's mining on the country development, respectively on its national economy with the following comparative analysis of two chosen countries with the different colonial history and current political situation. The first, theoretical part is focused on the overall characteristic of diamonds and their relation to the chosen countries, the importance of their mining for the developing countries and its specifics. Second, empirical part of the thesis is the comparative analysis of two chosen countries which specialize in diamond's mining. The diamond mining has very significant importance for the state economy of Sierra Leone and Namibia. Analyzed were the factors influencing the economy and economical country's development as perceived in the world scale, factors including the prices of diamonds, benefits from diamond's mining. In the end

of the thesis the evaluation of diamond's mining is done, interpreting that the mining is still ineffective despite of many agreements influencing this branch of industry.

Keywords: diamonds, mining, national economy, Sierra Leone, Namibie

Seznam zkratek

AFRC - Armed Forces Revolutionary Council

AMS - Artisanal Mining Sector

DDI - Diamond Development Initiative

DER - De Beers Diamond Fund

ECOMOG - Economic Community of West African States Monitoring Group

EU - Evropská Unie

HDP - Hrubý domácí produkt

IDMP - Intergrated Diamond Management Program

ITC - International Trade Center

LSM - Large Scale Mechanized Mining

MMR - Ministry of Mineral Resources

MSI - Management System International

Namdeb - Namibia Diamond Comporation

NDTC - National Trading Company

NPFL - National Front of Liberia

NPRC - National Provisional Ruling Council

OSN - Organizace spojených národů

PDA - Peace Diamond Alliance

PPP - Purchasing power parity, parita kupní síly

SLDC - Sierra Leone Diamond Company Ltd.

SSM - Small Scale Mechanized Mining

SWAPO - South West African People´s Organisation

UNTAG - United Nations Transition Assistance Group

USA - Spojené státy americké (United states of America)

WB - World Bank, Světová banka

1. ÚVOD

Nerostné bohatství nabývá v dnešním světě stále větší význam. Zdroje jsou omezené a vlastníci či zájmové skupiny, disponující těmito zdroji dosahují zákonitě určité moci plynoucí z jejich držby či kontroly nad nalezišti. V souvislosti s kontrolou mezinárodních společností nad státními podniky cizích (většinou rozvojových, či tzv. zemí v procesu transformace), se stále více mluví o neokolonialismu, tedy o novém ovládnutí či kontrole cizích území, zejména pak na důležitosti nabývají vazby mezi původními koloniálními velmocemi a jejich dřívějšími koloniemi. Zpravidla se již nejedná o plnou politickou kontrolu, ale spíše o ekonomickou (která je ovšem do značné míry a v mnoha případech s politickou mocí spojena).

Mnoho vzniklých nalezišť se nachází na africkém kontinentu, na kterém se místy nalézají oblasti, bohaté na nerostné suroviny. Mezi nejvýznamnější patří doly na drahé kovy, jako je zlato a stříbro, uranové rudy a diamanty. V některých produktech jsou tyto nerosty nenahraditelnou součástí a mít takové zásoby nerostů pod kontrolou, znamená pro mnoho zainteresovaných subjektů příliv finančních prostředků.

Jednou z nejstabilnějších komodit na trhu se schopností růst nebo si udržet stálou peněžní hodnotu jsou diamanty, jež jsou tržně velmi atraktivní a již v minulosti i v současnosti byly zneužity pro financování válek a jiných nezákonných činností. Podstatná část diamantových nalezišť se nalézá na africkém kontinentě. Je však zajímavé sledovat, jak se v každé zemi jejich potenciál využívá s odlišnými úspěchy, majícími pak ve výsledku dopad na celý rozvoj země a jejích obyvatel.

Dvě země Afriky, jež se nalézají na opačných koncích kontinentu, těžící diamanty, patří mezi druhou pětici největších producentů diamantů na světovém trhu. Namibie je na vrcholu této skupiny; Sierra Leone pak uzavírá desítku největších producentů.

2. CÍL PRÁCE

Diamanty vždy představovaly moc, bohatství a krásu. V dnešní době se dají synteticky vyrábět, ale takto vzniklé diamanty se používají především v průmyslu a trh s diamanty šperkařské kvality příliš nenarušují. Zájemci o diamanty na poli šperkařství a peněz se stále dožadují diamantů vytěžených.

Diamanty představují nejtvrďší přírodní minerál, který díky tomu nachází využití v průmyslu při obrábění a broušení různých materiálů. Více je však využíván ve šperkařství díky svým optickým vlastnostem. Největšími odběrateli diamantů ze Sierra Leone jsou rozvinuté státy Evropy (Belgie, Velká Británie) a USA. Diamanty z Namibie putují především do Jihoafrické republiky, Evropské Unie (EU) a USA.

Hlavním cílem této bakalářské práce je proto analýza vztahů vybraných zemí na základě kritérií, podle kterých je možné zhodnocení důležitosti diamantů pro ekonomický rozvoj země v souvislosti s využíváním a kontrolou zdrojů určitými typy organizací a vlastníků. Pro tento cíl byl stanoven předpoklad, který je následně testován.

Specifické cíle práce jsou:

- Analyzování mezikontinentálního obchodu s diamanty mezi Sierra Leone, Namibií a státy EU a USA.
- Vyjádřit dle indexů a statistických údajů obchodní styky s rozvinutými a rozvojovými státy v rámci obchodu s diamanty.
- Spočítat podíl peněz z tržeb za diamanty na HDP, celkový podíl na průměrných ročních příjmech států a procento výnosů těžebních a zpracovatelských společností.
- Ověření předpokladu vlivu nekolonialismu na diamantový průmysl Sierra Leone a Namibie.

3. METODIKA

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Praktická část se zabývá analýzou sekundárních dat zvolených zemí a provádí jejich vzájemnou komparaci. Pro potřeby vlastního výzkumu byly využívány především data z databází informačních center (World Bank, ITC) věnujících se ekonomickým ukazatelům (HDP). Takto získaná data slouží k porovnání obou vybraných rozvojových zemí navzájem a zároveň s vyspělými zeměmi vystupujícími zde v roli obchodních partnerů. Na základě výsledků, je možno ukázat rozdíly a ekonomické schopnosti s hospodařením s danými zdroji.

Pro práci byly zvoleny dva státy zastupující rozvojové země, které mají rozsáhlá ložiska nerostných surovin, zejména pak diamantů, které jsou pro tuto práci klíčové. První zemí je Sierra Leone, jejíž ekonomika byla zasažena několikaletou občanskou válkou a druhou zemí je Namibie, která má naopak rychle rozvíjející se ekonomiku. Z nerostných surovin byly zvoleny diamanty, které jsou jedním z nejžádanějších artiklů na světovém trhu a mají vysokou peněžní hodnotu.

V rámci komparativní analýzy zde je pro srovnání ekonomické situace a vlivů, které na ní působí, nastíněn její vývoj v několika letech, v tomto případě průměrné hodnoty HDP a vývozu za roky 2006 - 2010. Tato data jsou nejaktuálnější data dostupná pro potřeby práce, která bylo možné získat v úplné podobě. Pro práci byla použita sekundární data, která byla pro potřeby analýzy dále upravována, pokud není uvedeno jinak. Hodnoty, které se tudíž vyskytují v praktické části, jsou data získaná vlastními výpočty na základě dat z výše uvedených databází.

V závěru práce jsou shrnuty a interpretovány výsledky analýzy přírodního a nerostného bohatství a jeho důležitost v rozvoji daného regionu s dopadem na celé hospodářství vybrané rozvojové země. Tato výsledná analýza ukazuje ekonomické údaje, týkající se Sierra Leone a Namibie. Následně je možné zodpovědět předpoklad vlivu neokolonialismu na stanovené rozvojové země, vzniklé úzkými obchodními vazbami. Analýza v praktické části práce zobrazuje pouze konečné výsledky. Data použitá k jejich výpočtu jsou uvedena v přílohách této práce.

4. LITERÁRNÍ REŠERŽE

4.1. Pojem kolonialismus

Každý autor dnes téměř shodně uvádí, že kolonialismus je pojem vyjadřující rozšíření pole působnosti států za jejich vlastní hranice. Tato území, spravována mateřskými zeměmi se nazývají kolonie.

Podle Kozłowského a Weberové (Kozłowski, Weber, 2010) v osadních koloniích je původní populace a jejich kultura nahrazována nebo dokonce naprosto eliminována. Kolonizační národy všeobecně kontrolují **přírodní zdroje**, pracovní síly a obchody. Mateřské země se také snaží o zavedení kultury a jazyka na původní obyvatele. Kolonialismus je pak systém přímé politické, ekonomické a kulturní kontroly mocných zemí nad slabými.

Osterhammel (2005) rozděluje šest forem kolonialismu. *Celková migrace veškeré populace a společnosti*, kdy se velká společnost osadníků vzdá původního území a často za pomoci dobývání, utlačování a zotročování osídlí nové území. Často je tento přesun způsoben přelidněním, ekologickou stagnací, útlakem od expandujících sousedů, etnické nebo náboženské persekuce atd. *Dále Masa jednotlivých migrací*, jednotlivci, rodiny a malé skupiny lidí opouští své rodiště, motivováno zejména ekonomickými faktory. Tito "emigranti" se nezamýšlí vrátit zpět domů a většinou se začleňují do stávající mutli-etnické společnosti. Třetí formou je *Hraniční osidlování*, jež lidé využívají pro rozsáhlé zabránění území a odsunutí hranic za účelem získání pozemků pro zemědělské účely nebo získání kontroly nad **nerostnými surovinami**. Osidlování zámořských oblastí, za pomoci ukázky vojenské nadřazenosti je typ *Zahraniční osidlovací kolonizace*. Další formou je *Stavba říše při válečném dobývání*, kdy zůstává říše centrem, jako vrchol moci a zákonů, a kolonizace je uskutečňována pomocí vojenské síly primárně poháněné získáním **zdrojů**. A nakonec *Tvorba sítě námořních základen*.

4.2. Pojem neo-kolonialismus

V současné době se hovoří především o takzvaném neokolonialismu, který definují Shirmer a Shalom (1987) jako část velkolepé moci, uplatňované nepřímou, nežli přímou kontrolou nad národy, který se rozšířil po 2. světové válce. Braveman (2001) uvádí, že v dnešní době je neokolonialismus rozšířen v zemích s nízkými příjmy a vztahuje se k nahrazování koloniální moci, přímé politické a vojenské kontroly s nepřímou ekonomickou kontrolou, řízenou mnohostrannými mezinárodními vůdčími agenturami, bilaterálními sponzory a soukromými korporátními investory z bohatých zemí.

V dnešní době se mluví o neokolonialismu především v souvislosti s africkými státy, které se po dekolonizaci často staly ekonomicky závislými na obchodu a pomoci od rozvinutých států. Neokolonialismus se zde projevuje právě v opětované kontrole většinou nad určitou surovinou či územím. Tato nová forma kolonialismu má své strategické opodstatnění, i když se již nejedná o přímou správu kolonizované země, tak jako v minulosti.

4.3. Sierra Leone a Namibie, období kolonialismu a dekolonializace

Sierra Leone i Namibie se staly koloniemi při získávání nových území napříč africkým kontinentem. Sierra Leone je jednou z deseti zemí patřící mezi největší producenty (TopForeignStock, 2010). První záznamy o kolonizování Sierra Leone sahají až k 15. století, kdy v roce 1462 objevil toto území portugalský mořeplavec Pedro da Cintra a pojmenoval ho Serra Leona - Lví hora. Během 15. století postavili Portugalci v Sierra Leone přímořskou pevnost Freetown¹, který sloužil pro obchod a výměnu zlata a slonoviny, zbraní a nádobí a později také pro obchod s otroky (Le Vert, 2007; Utting, 1931). Toto lze brát jako první kolonizační akt v historii Sierra Leone.

Při zabírání kontinentu si koloniální velmoci, Velká Británie a Francie vytvořily dohodu za účelem zabránění válečnému konfliktu. Rozdělily si území. Sierra Leone připadla Velké Británii a Francie zabrala Guineu. V roce 1792 se Sierra Leone oficiálně

¹ Freetown - později hlavní město Sierra Leone

stala britskou kolonií. Stejně jako u jiných zemí se kromě nerostného bohatství využívala i levná pracovní síla a začalo se proto hovořit o tzv. otroctví, které v mnoha případech přetrvává dodnes. V roce 1807 britská vláda prohlásila obchod s otroky za nezákonný, avšak obchod s lidmi pokračoval dále a dokonce vzrost. Na konci 20.století, kdy bylo otroctví všeobecně zrušeno se v Sierra Leone stalo otroctví levnou silou k těžbě diamantů. Zisky plynoucí z těžby pak sloužily k financování rebelů a různých separatistických skupin a na podporu státních převratů.

Během následujících let koloniální velmoc Velká Británie profitovala z obchodů, plynoucích vlastněním jediného přístavu v oblasti, Freetownu, který sloužil jako skladiště pro *suroviny*. Při vymezení hranic mezi britským a francouzským polem působnosti prohlásila Británie přiléhající oblasti u Freetownu za protektorát v roce 1896. Británie následně převzala *minerální průzkum* a místní náčelníky si koupila 5% podílem z daní (Manson, 2009). K dekolonizaci země došlo v roce 1961, Sierra Leone získala nezávislost a statut člena Britského společenství národů (Pham, 2005).

Namibie se díky svým diamantovým ložiskům a jejich těžbě řadí mezi desítku zemí s největším podílem vývozu diamantů na světovém trhu (TopForeignStock, 2010).

Díky nehostinnému suchému pobřežnímu pásmu, které se táhne přes značnou část země, nebyla Namibie středem tahanic o koloniální vlastnictví až od konce 19. století, kdy byla Namibie připojena pod německou správu kolonií².

Na přelomu století byly v Namibii objeveny *diamanty* u města Lüderitz, u ústí řeky Orange. V této době se také začaly diamanty těžit z mořského dna. Brzy poté se Německo vzdalo své kolonie v Namibii, díky nedostatku prostředků na správu, které byli Němci nuceni vynaložit na válku (McIntyre, 2011; BBC, 2011).

Následující období se označují jako Búrská dobývání, kdy v letech 1914 – 1915 vpadla jihoafrická vojska³ do jihozápadní Afriky během světové války, aby převzala správu nad německými koloniemi. Jihoafrické republiky se podařilo získat kontrolu nad diamantovými ložisky. Společnost De Beers odkoupila Oranjemund⁴ a získala tak správu nad diamantovými nalezišti a tím i moc kontrolovat cenu diamantů.

² S výjimkou Walvis Bay, které bylo získáno brity do Cape Colony

³ Búrové

⁴ Naleziště diamantů u řeky Orange

V roce 1947, po 2. světové válce oficiálně podala Jihoafrická republika návrh OSN⁵ zabrat teritorium Jihozápadní Afriky, OSN ovšem tento návrh zamítla s argumentem, že ještě dostatečně nedosáhly politické autonomie a OSN až do roku 1961 trvala na svém. V letech 1961 – 1968 se OSN pokoušela podle zákona dosáhnout pro Namibii nezávislost, ovšem neúspěšně. Někteří občané Namibie se přidali k organizaci Jihozápadní africký lid (the South West African People's Organisation – SWAPO) s cílem bojovat za svou svobodu pomocí armády proti okupaci Jihoafrickou Republikou.

V listopadu 1989, 710 000 Namibijců (97% množství) volilo členy z the National Assembly kteří měli navrhnout koncept první ústavy země. SWAPO vyhrálo rozhodujícím způsobem, ale s dvoutřetinovou většinou bylo potřeba napsat státní ústavu tak, aby tímto utišily strach namibijské menšiny. V počtu 72 vybraných členů z the Constituent Assembly, reprezentovalo 7 rozdílných politických stran, které brzy dosáhly shody v ústavě pro novou Namibii (McIntyre, 2011).

Zahraniční osidlovací kolonizace, stavba říše při kolonizačním dobývání, Hraniční osidlování i Tvorba sítě námořních základen. Všechny tyto formy kolonialismu se více či méně uplatnily při kolonizování Sierra Leone a Namibie. Jedním z největších lákadel byla touha získat kontrolu nad těžbou **nerostných surovin**. Jedním z těchto kýžených nerostů byly diamanty, jejichž naleziště se vyskytovala v obou zemích.

4.4. Nerostná surovina - diamant

Diamanty, které vždy byly předmětem touhy po bohatství a moci, jsou značným kapitálem vybraných rozvojových zemí. V některých produktech jsou tyto nerosty nenahraditelnou součástí. Proto kontrola nad zásobou nerostů znamená pro mnoho zainteresovaných subjektů stabilní příliv finančních prostředků. Také lze říci, že se jedná o jednu z nejstabilnějších komodit na trhu se schopností udržet si stálou peněžní hodnotu. Obchod s diamanty proto silně ovlivňuje rozvoj země a jejích obyvatel.

⁵ Nástupce Společnosti národů

Slovo diamant je odvozeno z řeckého slova Adámas, což znamená neporazitelný, nezničitelný, a později byl tento termín přeložen do latiny jako Diamas (Dickinson, 2001), což v podstatě odpovídá i dnešnímu znění. Diamanty jsou nejcennější a nejhodnotnější z drahých kamenů. V průběhu dějin byly obdivovány královskými rodinami a nosily se jako symboly síly, odvahy a neporazitelnosti. Je to nejtvrďší známá látka, ale má nejjednodušší chemické složení, skládající se z krystalického uhlíku. Diamanty se vyskytují v mnoha barvách a jejich optické vlastnosti jsou úžasné. Rozptylují světlo do barev duhy a mají odlesk mnohem větší než kterýkoli jiný drahokam (Harlow, 1998).

Pro africké diamanty jsou naopak i zastánci tzv. "Prokletých přírodních zdrojů", kteří tvrdí, že Africké země s významným přírodním bohatstvím sklízí omezenou odměnu, mající malou rozvojovou zkušenost, korupci, politickou nestabilitu a v některých případech i násilné konflikty (Elbadawi a Sambanis, 2002; Collier a Hoeffler, 2002)

Z historického hlediska byly podle Dickinsona (2001) diamanty vyhledávány již kolem 7. nebo 8. století před Kristem, kdy byly předmětem obchodů v době Dravidianské Indie (Iyengar, 1925). Diamantům tehdy byly připisovány magické vlastnosti a stejně tak byly znakem bohatství. Orient byl jediným zdrojem diamantů po 12. století. Do Evropy se dostávaly se zázvorem a skořicí na lodích s otroky, plující z Madrasu skrz Perský záliv, kde byl vyložen v Arábii a dále byl přepravován na velbloudech do Středozeří a Etiopie (Dickinson, 2001). Dnes jsou historicky nejcennější diamanty známy pod pojmem Diamanty z Golcondy. Tyto diamanty pocházejí z nalezišť mezi řekami Godavar a Krishna⁶. Golconda diamanty jsou považovány za nejlepší a nejčistší ze všech drahých kamenů (Erlich, Haouser, 2002).

Přestože se zdroje diamantů v Indii nevyčerpaly, dnešní diamanty pocházejí hlavně z Afriky, převážně z Demokratické republiky Kongo, Ghany, Jižní Afriky, Jihovýchodní Afriky a oblasti jezera Tanganiky. Zde se našly jedny z největších a nejznámějších diamantů na světě. Diamanty vznikly díky vulkanické činnosti, která byla v Africe velmi četná a i v dnešní době se zde nalézají několik aktivních-spících sopek, ležících především v Severovýchodní a Východní Africe (Simpkin a Siebert, 1994; Algebralab).

⁶ Řeky Godavari a Krishna se nalézají na východě Indie ve státě Ándhrapraděš

Největší diamant světa byl nalezen v Jižní Africe v roce 1972, nazývaný Kimberley Octahedron (Cheap-diamond). Ovšem první diamant nalezený v Africe zvaný Eureka byl nalezen již v roce 1866 nedaleko mysu Naděje a řeky Orange u města Hopetown (Allaboutgemstones).

V roce 1869 byl nalezen diamant nazvaný Star of South Africa měl 83,50 karátů a odstartoval skutečnou diamantovou horečku⁷. Nálezy diamantů se staly častějšími, kromě řeky Orange byly také nalezeny v žlutých půdách, které hledači začali okamžitě skupovat. V roce 1875 bylo shromážděno na 10 000 hledačů diamantů v městě Kimberley, kde bohatý diamantový důl vlastnili bratři De Beerové, kteří dali základ dnes prezentující největší diamantovou společnosti – the De Beers Consolidated Mines, Ltd. (Dickinson, 2001). Od té doby se v oblastech diamantových nalezišť prosadilo několik místních i zahraničních firem, profitující na těžbě a zároveň tlak veřejnosti donutil tyto firmy vytvořit projekty, které vracejí část podílu na zisku z diamantů zpět místním lidem.

4.5. Role diamantů v historii Sierra Leone a Namibie

Namibie je protkaná mnoha nalezišti kovů a minerálů. Největšími zástupci těžných surovin jsou především diamanty, uranium, zinek, měď a olovo. Těžební produkce představuje 50% podíl na celkovém exportu Namibie (Mbendi, 2012).

V Namibii hrály diamanty roli především v době usilování o její nezávislost. Mnohem větší efekt na namibijskou nezávislost měly jihoafrické zahraniční faktory. Jižní Afrika a multi-národní společnosti dominující namibijské ekonomice nesly masivní politický vliv. The Consolidated Diamond Mines Company (angloamerická přidružená diamantová společnost) přispěla na daních až 40% rozpočtu Jižní Afriky z těžby v Namibii. Ztráta Namibie znamenala ztrátu 240 milionů \$ na exportu a 144 milionů \$ při dovozu zahraničních produktů. Jižní Afrika se obávala SWAPO, která by mohla reprezentovat celou namibijskou menšinu⁸, která mezitím podnikala kroky v jednání o nezávislost (McIntyre, 2007). Od doby kdy Namibie získala nezávislost, představují diamanty především ekonomický objekt, politický vliv není tak výrazný.

⁷ Původní název diamantové horečky – the Diamond Rush to South Africa

⁸ Dosud SWAPO zastupovala pouze Owambo

Mapa 1: Oblast diamantových nalezišť v Namibii

Zdroj: Allaboutgemstone

Sierra Leone se administrativně dělí na čtyři oblasti: Východní, Severní a Jižní provincie a oblast, zahrnující hlavní město Freetown. Právě ve Východní části se nalézá nejvíce *diamantových nalezišť* a v přiléhajícím moři u Freetownu a Jižní provincie (DPADM, DESA, OSN, 2004).

Již ve třicátých letech vzrostl ilegální obchod a *pašování diamantů* ze Sierra Leone. Odhady uvádějí, že nezákonně hledalo a prodávalo diamanty na 75 000 horníků. Pašovalo se především do sousední Libérie a Mandingským obchodníkům. Pašerácké cesty vedly z Freetownu do Bejrútu, a pak na evropský trh, poté se pašovalo po řece Mano, skrz Libérii až do Monrovie, kde vláda vytvořila falešné doly, jako záštitu pro nadměrný příliv diamantů. Odhadovalo se, že jeden z pěti diamantů na světovém trhu pochází z pašeráckého obchodu ze Sierra Leone (Pham, 2005).

V dubnu roku 1991 se konflikt⁹ sousední Libérie (neoficiálně sponzorovaný černým trhem s diamanty ze Sierra Leone) přenesl do Sierra Leone. Rebelové – známí jako the National Front of Liberia (NPFL), vedeni Charlesem Taylorem¹⁰ napadli Mamohova vojska, která byla současně napadena rebely ze Sierra Leone, nazývanými the Revolutionary United Front (RUF) vedenou desátníkem Fodayem Sankohem. RUF takto reagovalo na korupci ve vládě, na machinace s *černým trhem s diamanty* a zlatem, nízkou životní úrovní. Zpočátku byla občany podporována. Později se RUF uchýlila k zohavování civilních obyvatel, zvěrstev na mužích, ženách i dětech, využívala obyvatele jako nechtěné štíty, znásilňovali, unášeli a zdrogovali děti. Děti byly poté

⁹ První občanská válka v Libérii v letech 1989 - 1996

¹⁰ Vůdce NPFL, později vůdce NPP, Liberijský prezident 1997 - 2003

podrobeny výcviku a udělali z nich povolné „dětské vojáky“ a během let občanské války se těžily *diamant, které byly pašovány do zahraničí* (Adebajo, 2002).

O rok později, v dubnu 1992 byl Momoh sesazen během puče, který zosnoval Kapitán Valentino E.M. Strasser, vytvořil National Provisional Ruling Council (NPRC) jako hlavu státu. Během jeho vlády RUF rozšířila svou moc, ovládala teritoria obsahující *diamantové doly*¹¹, které používala jako zdroje financí pro své rebelské aktivity.

Mapa 2: Oblasti diamantových nalezišť pod správou RUF

Zdroj: Allaboutgemstones

Během následujících měsíců došlo k několika převratům. Prezident Kabbah byl svržen a moc převzal major Johnny Paul Koroma a vytvořil Armed Forces Revolutionary Council (AFRC), který čítal i členy RUF a s ní spravoval zemi. AFRC se setkala s odporem, stáli proti ní vojenské síly loajální ke Kabbahově vládě, Britské společenství pozastavilo členství Sierra Leone a bezpečnostní koncil Spojených Národů uvalil na Sierra Leone sankce. Až do roku 1999 se Sierra Leone zmítala v boji mezi rebely a vládami, které se ze dne na den střídaly a to vše za přítomnosti vojsk OSN a ECOMOG (Economic Community of West African states Monitorin Group). V květnu 2000 vypukl boj přímo v hlavním městě, Freetownu. Během tohoto boje bylo RUF odraženo, ovšem pokračovalo v činnosti pod vedením generála Issiho Sesaye. Celý následující rok zajišťoval UNAMSIL mírovou smlouvu a odzbrojil většinu RUF rebelů a provládní milice, zároveň RUF uvolnila některá *teritoria*. V květnu 2002 se uskutečnily poválečné volby, kdy byl znovuzvolený Prezident Kabbah, v současné době je prezidentem Ernest Bai Koroma (Eur, 2003)

¹¹ Známí jako „krvavé“ nebo „konfliktní“ diamanty

4.6. Konfliktní diamanty a Kimberlyte Process

Během občanských válek a nepokojů (především Libérie a Sierra Leone) byly zisky získané těžbou diamantů používány k financování rebelských povstání a skupin. Diamanty nazývány „krvavé“, "konfliktní" nebo "prokleté" se staly velkým problémem. Jejich těžba pomocí otroků a ilegální prodej se stal předmětem diskuzí v zemi i v zahraničí.

Podle zprávy organizace U. S. Agency for International Development a The Office of Transition Initiatives z roku 1999, Sierra Leone vyvezla diamanty v hodnotě 1,2 milionů \$ v porovnání se skutečným odhadem exportu ve výši 70 milionů \$. Zbylých 68,8 milionů \$ je přisuzováno nezákonné a trestné činnosti. Místní a mezinárodní pašování umožnili rebelové RUF a jejich spojenci na otevřeném a lukrativním trhu s diamanty na legálním mezinárodním trhu. Krvavé diamanty se dostaly touto cestou až na stoly předních firem v Antverpách, Londýně, Tel Avivu a New Yorku. Podle expertů OSN legální diamanty ze Sierra Leone tvořily zhruba 4% na světovém trhu, zatímco konfliktní diamanty ze stejné země tvoří kolem 20 – 30% (USAID/OTI, 2001).

V boji proti ilegálnímu vývozu diamantů uvalila Rada bezpečnosti OSN v roce 2000 embargo na import diamantů ze Sierra Leone bez příslušných certifikátů pravosti. V květnu téhož roku se Jihoafrické státy produkující diamanty setkali ve městě Kimberley, v Jižní Africe a diskutovali o způsobech jak zastavit obchod s konfliktními diamanty, to byl počátek Kimberleyského Procesu (OSN, Kimberley Process).

V prosinci 2000 OSN přijala orientační bod rezoluce na podporu vytvoření mezinárodního systému certifikace surových diamantů. V roce 2002 vyústilo jednání mezinárodního systému diamantového průmyslu a organizací občanské společnosti ve vytvoření certifikace kimberleyského systému, (KPCS – the Kimberley Process Certification Scheme) který vstoupil v platnost 2003.

Kimberleyský systém certifikace (KPCS) ukládá rozsáhlé požadavky svým členům, aby mohli potvrdit zásilky surových diamantů jako "bezkonfliktní" a zabránit konfliktním diamantům ve vstupu do legálního obchodu. Diamantoví odborníci odhadují, že konfliktní diamanty nyní představují zlomek jednoho procenta z mezinárodního obchodu s diamanty,

ve srovnání s odhady až na 15% v roce 1990. V důsledku toho že Kimberlyte Process zkomplikoval život pašerákům diamantů, se také zvýšily příjmy chudých vlád. Celý proces přispěl k řešení rozvoje těchto zemí. Například v roce 2006 vyvezla Sierra Leone legální diamanty v hodnotě 125 milionů dolarů, přičemž v roce 1990 téměř žádné nevyvážela (Kimberley Process, 2011).

4.7. Diamanty v ekonomii obou zemí

Podle Ndomahina (2008) je ekonomika Sierra Leone založena na využívání přírodních zdrojů, zvláště zemědělství, mořských a minerálních zdrojů. Těžba v Sierra Leone je druhým nejdůležitějším odvětvím průmyslu a přispívá průměrně 20 % HDP do národní ekonomiky a tvoří 90 % registrovaného vývozu. Sektor zaměstnává 200 000 - 300 000 lidí, představující 14 % pracující síly.

Těžební sektor v Sierra Leone je momentálně klasifikován do 3 kategorií. Large Scale Mechanized Mining (LSM), tyto těžební společnosti používají těžkou techniku k vyzvednutí materiálu a jsou užívány sofistikované přístroje k jejich zpracování, Small Scale Mechanized Mining (SSM), tyto těžební společnosti užívají stroje a malá zařízení, která nedosahují velikost LSM a Artisanal Mining Sector (AMS) - zde je těžba provozována osobami nebo skupinami lidí užívajících základní nářadí jako sekyry, lopaty a sami jsou zdrojem síly. To se prosazuje mimo těžební oblasti využívající Large Scale Mechanized Mining v oblastech Tongo, Kono, Kenema, Baomahun atd.

Diamanty jsou využívány velkotěžebním sektorem (Koidu Holdings), malomechanizovaným těžebním sektorem (SLDC) a artisanálním těžebním sektorem. Přes 250 000 se angažuje v Artisanal Mining Sector.

Smillie (2005) uvádí, že velké množství lidí, především mladých, pracuje v naplaveninových ložiskách. V Sierra Leone může dosahovat tento počet 120 000 pracovníků. Tato těžba přináší diamantovým horníkům jeden dolar na den, nebo i méně. Díky prostředníkům, řízení cenové hladiny, podvodům a pašování není s těmito diamanty žádný volný trh.

V Sierra Leone, 74 % z veškerého exportu v roce 2003 pochází z pěti společností nebo jednotlivců, všichni zahraniční národnosti. Následující rok 91 % z exportu bylo drženo pouze čtyřmi firmami. Velká část prostředníků také byla zahraniční národnosti.

Výsledkem je koncentrace výhod v rukách malého počtu prostředníků "dealerů" a exportérů, většina z nich reinvestuje do průmyslu nebo celé země velmi málo. Hodnota, kterou vloží do diamantového obchodu je velmi nízká. Horníkům platí často je jen o málo větší než spotřebují na denní potravu.

Vláda Sierra Leone vytvořila "the Diamond Area Community Development Fund" (DACDF). Ze zákona se tomuto fondu přiděluje necelé jedno procento z diamantové exportní daně, které je následně rozděleno mezi komunity, kde jsou diamanty těženy, podle rozsahu těžby. Těmito prostředky se vláda snaží vrátit část finančních zdrojů zpět diamantovým komunitám a povzbudit místní obyvatele k legálním operacím. V roce 2003 bylo více než US\$ 500 000 vráceno diamantovým těžícím komunitám skrz the DACDF. Sierra Leone se také snaží vytvořit síť veřejných informačních kanceláří ve snaze vzdělávat horníky o jejich možnostech, diamantových cenách atp.

Podle Diamond Development Initiative (DDI, 2008) od září 1999 do prosince 2007, Management System International (MSI) uzavřel smlouvu s organizací USAID a vytvořily Integrated Diamond Management Program (IDMP) a Peace Diamond Alliance (PDA) v Sierra Leone. Projekt usiluje o formální a zhospořádávání artisanálního sektoru, a zvýšení místních výhod.

Levin a Gberie (2006) uvádí, že v roce 1992, v době kdy nebyl žádný systém certifikace diamantů, byly legálně vyvezeny diamanty v hodnotě téměř US\$ 32 milionů. Naproti tomu o třináct let později v roce 2005, kdy už fungoval systém Kimberley Process Certification Scheme byly legálně diamanty vyexportovány v hodnotě přes US\$ 116 milionů (Levin-Gberie, 2006). To představuje nárůst o 73 % vývozu bezkonfliktních diamantů.

Podle National Advocacy Coalition On Extractives (2009) se těžební sektor potýká s několika problémy. Jedním z nich je nízká transparentnost. Mnoho společností nemá webové stránky a nevykazují žádné finanční informace o svých aktivitách, včetně daňových plateb. Na druhou stranu hraje vláda sporadickou roli v minerální produkci. Také není publikováno, jak moc země vydělává z celkové těžby. Za druhé špatná výkonnost. Ve vládě nefunguje propojení informací. Například mezi výnosem daní, z geologických informací a sledování těžebních operací. Třetím bodem je neadekvátní těžební dohled. Pokud se společnosti chovají podle zákonů, alespoň navenek, komise s nimi souhlasí, je ovšem mnoho společností, které prohlašují, že provádí pouze průzkum, ovšem ve

skutečnosti vyváží. Dalším problémem je nedostatek předpisů, ve kterých je několik vážných trhlin. A nakonec přetrvávající korupce.

Zpráva sekretariátu World Trade Organisation uvádí, že v roce 2002 byla Sierra Leone jedenáctou největší světovou a na kontinentě osmou největší zemí produkující diamanty a diamantový těžební sektor tvořil **15,4 % z HDP** v roce 2003. To představovalo 17 % pracovní síly státu. Podle MMR indikátorů se hodnota pašovaných diamantů během následujícího roku snížila téměř na polovinu.

Namibie se vyznačuje bohatými minerálními zdroji. Těžba tvoří kolem 30 - 50% vládních tržeb. Soukromý sektor zaměstnává 2% pracovních sil v zemi. Z historického hlediska byly diamanty majoritním vývozním artiklem, zajišťující hlavní výnosy a přispíval více než polovinou celkové hodnoty minerálního exportu. Pod správou the Constitution and Minerals Act, 1992, jsou minerální práva ve státě udělována Ministrem pro těžbu a energii, který má právo přidělit různá práva společnostem nebo jednotlivcům. Žadatel musí být namibijský občan nebo společnost registrovaná v Namibii.

Hlavním producentem je Namibia Diamond Corporation (Namdeb), který produkuje asi 85% diamantů v Namibii a rovnocenným spoluvlastníkem společnosti je namibijská vláda a společnost De Beers. V Lednu 2007 vznikla na základě dohody mezi vládou a De Beers společnost the Namibia Diamond Trading Company, taktéž rozdělena rovným dílem mezi vládu a společnost. Tato společnost také spustila program the Beneficiation Programme, který zajišťuje podporu třídění, hodnocení, řezby a čištění diamantů v Namibii. Díky NDTC se zvedl příjem z diamantů na N\$ 2 miliardy (přes US\$ 257 milionů; kurz k 1. 5. 2012). Místním řezným a leštícím závodům je prodáváno 16% diamantů, které jsou vhodné pro řezbu a leštění. Poplatky k roku 2009 tvoří 10% z hrubých tržeb z těžby diamantů (sekretariát WTO, 2009).

4.8. Těžební společnosti

Prvotřídními světovými důlními společnostmi na diamanty jsou Alrosa Co. Ltd., Harry Winston Diamond Corporation, Anglo American plc., BHP Billiton, De Beers Group, Endiama E. P., Debswana Company Ltd., Firestone Diamond Mining, Tahera Diamond Corporation (Investments and Income).

Tyto společnosti se zabývají od samotné těžby, přes třídění, zpracování a prodej diamantů. Z těchto společností v Namibii působí Anglo American plc. a De Beers Group skrz dceřiné společnosti.

Těžba diamantů má mnoho podob, v závislosti na prostředí a terénu. Může být pod zemí, lužní, hlubinná nebo povrchová. Jakmile se kameny vytěží, hrubé diamanty jsou řazeny do kategorií podle jejich tvaru, velikosti, barvy a kvality, než jsou prodány brusným a leštícím specialistům po celém světě. V posledních letech vzniklo mnoho obchodních a zpracovatelských center, včetně Botswany, Indie, Číny a Hong Kongu.

V Sierra Leone působí několik místních a zahraničních těžebních společností. V současnosti se mezi ekonomicky nejdůležitější společnosti řadí Koidu Holdings S. A., Stellar Diamonds plc., Paragon Diamonds ltd. V Namibii působí především největší společnost De Beers a její dceřiné společnosti, spolupracující převážně s vládou Namibijské republiky.

Sierra Leone Selection Trust

Tato společnost začala těžit již ve 30. letech 20. století a téměř sto let dominovala těžbě diamantů v Sierra Leone (Greenhalgh, 1985). Špatné vedení zapříčinilo prudký pokles výnosů za diamanty. Tržba z roku 1980 vykazovala 44 milionů dolarů a v roce 1988 pouhé 2 miliony dolarů. V následujících letech se diamanty staly předmětem korupce v politice až do občanské války v roce 1995, kdy kontrolu nad těžbou převzali rebelové, kteří obsadili region (Schwartz, 2006).

Koidu Holdings S.A

Jednou z předních společností působících v diamantovém průmyslu v Sierra Leone je společnost Koidu Holdings S.A., jež je dceřinou izraelskou společností BSG Resources Limited. V Sierra Leone působí v oblasti Tankoro a Kono District.

Tato společnost započala své pole působnosti v Sierra Leone již v letech 1995 a po sesazení Lidové Strany Sierra Leone byla podepsána nová smlouva pro těžbu (New Mining Lease Agreement) 6. září 2010 a prodloužena do roku 2030. Tato společnost má dvě oblasti působnosti, v oblasti Koidu a poté vytvořila projekt na oblast a přiléhající diamantová naleziště v Pangumě, tak vznikl projekt Tonguma. Pro roky 2011 - 2016 se společnost také zavázala k ochraně životního prostředí na základě ekologických a sociálních dopadů, k ochraně biologické rozmanitosti a k revitalizaci narušených oblastí těžbou (Koidu Holdings).

Stellar Diamonds plc.

Stellar Diamonds plc. je společnost sídlící ve Spojeném Království, těžící diamanty v Sierra Leone. Projekt Tongo se nachází ve východní části Sierra Leone a je celý vlastněn dceřinou společností Sierra Diamonds Limited. Projekt Kono se nalézá v oblasti Koidu kde v roce 2002 až 2005 provedla partnerská společnost Petra Diamonds průzkum a na základě jejich pozitivních nálezů se rozhodla společnost Stellar převzít 51% Petra Diamonds, která již v zemi těžila a rozhodla se začít těžbu. V roce 2009 však byla činnost pozastavena kvůli ekonomické krizi (Stellar Diamonds plc.).

Paragon Diamonds Ltd.

Tato britská společnost byla založena 27. dubna 2010 a na burze získala celý kapitál společnosti Sierra Leone Hard Rock Ltd., jež se stala její dceřinou společností. Společnost operuje v několika zemích. V Lesothu, Zambii, Botswaně, Tanzanii také vlastní důl v Konomo v Sierra Leone. Toto území se rozprostírá kolem řeky Bafí. V této oblasti se společnost zavázala zlepšit sociální podmínky obyvatel. Zaměstnává místní horníky, zajišťuje jim podíl na zisku z kamenů, také vytvořila fotbalovou akademii pro místní mládež (Paragon Diamonds Ltd.).

De Beers S.A.

Z historického hlediska De Beers vzniklo již v roce 1888, formálně byl založen v listopadu 2000 v Lucembursku jako holdingová společnost De Beers Sociétés Anonyme, jež působí ve více jak 20 zemích. Má několik dceřiných společností, z kterých je třeba zmínit především společnost Namdeb a Namibia Diamond Trading Company. Také vytvořila program DTC Shining Light, který podporuje rozvoj šperkařských schopností zaměstnanců a založila DER - De Beers Diamond Fond, neziskovou mezinárodní organizaci, jejímž

úkolem je získat peníze na podporu vzdělání a posílení ekonomicky znevýhodněných lidí v afrických zemích (De Beers).

Namdeb Diamond Corporation Limited

Je společnost vlastněna rovným dílem mezi vládou Namibijské republiky a De Beers Centenary AG. Sídlí 890 km od hlavního města Namibie, kde se také nalézají dceřiná společnost NamGem, která zaujímá první místo v broušení a leštění v Namibii. Původně společnost Namdeb existovala již v roce 1920, kdy se sloučily těžební společnosti podél řeky Orange a vytvořily Consolidate Diamonds Mine. V roce 1994 vstoupila do partnerství s namibijskou vládou a vznikl Namdeb Diamond Corporation Ltd., který je největším producentem diamantů klenotní kvality v Namibii.

Namibie je známá především díky svým rozsáhlým mořským ložiskům diamantů, které představují 64% celkové diamantové produkce společnosti. Pro jejich těžbu vlastní v rámci společnosti De Beers flotilu De Beers Marine Namibie, která kromě těžby také provádí výzkum životního prostředí, především důsledky podmořské těžby (De Beers).

Namibia Diamond Trading Company

Diamond Trading Company se zformovala již v roce 1934 a v roce 2004 se připojila ke společnosti De Beers. V roce 2007 vytvořila smlouvu s vládou Namibie, což dalo vzniknout společnosti Namibia Diamond Trading Company. Společnost drží pozici nejefektivnějšího distribučního kanálu surových diamantů, která třídí a oceňuje diamanty pomocí systému 4C¹². Jakmile se roztřídí a ohodnotí, smíchají se diamanty z jiných De Beers Diamond Trading Companies působící v dalších zemích a vytvoří prodejní směs. Kromě třídění a ohodnocení se společnost také zabývá broušením, leštěním, obchodováním s diamanty a výrobou šperků (De Beers).

¹² 4C systém, je jednotný systém hodnocení a třídění diamantů

5. EMPIRICKÁ STUDIE

Cílem praktické části bakalářské práce zjistit ekonomické vztahy, založené na obchodu s diamanty. Na základě vybraných indikátorů mající vliv na ekonomický a sociální rozvoj vybraných rozvojových zemí je možné usuzovat na důležitost těžby diamantů pro rozvoj státu a jeho ekonomiku. Pokud není v práci uvedeno jinak, jedná se o vlastní výpočty založené na datech dostupných v přílohách práce. Pro celkový export diamantů byly vzaty hodnoty udané Kimberley Process statistics a pro vývoz do jednotlivých zemí ITC statistics. Mezi těmito dvěma používanými databázemi existují drobné odchylky, které jsou však pro vlastní práci nepodstatné, jelikož převážně pracuje s daty dle ITC.

5.1. Diamanty jako ekonomický objekt

Tabulka 1 zobrazuje patnáct zemí, které byly největšími odběrateli nezpracovaných diamantů ze Sierra Leone a Namibie v letech (2006 - 2010). Z geografického hlediska i dosažených hodnot je největším odběratelem diamantů z těchto zemí Evropa. V Sierra Leone je největším odběratelem Belgie a v Namibii Spojené Království. Spojené státy americké jsou druhým největším odběratelem diamantů v Sierra Leone a třetím v Namibii. Dále se na importu podílí především Jižní Afrika a Ruská Federace. Tato analýza vychází ze statistik z každoročního celkového importu nezpracovaných diamantů v jejich vývozní hodnotě uváděné v US \$. Konečné pořadí států zobrazených v tabulce 1 je výsledkem srovnání průměrných hodnotových ukazatelů v daném období. To potvrzuje určitý vliv neokolonialismu. Tyto evropské země byly koloniálními velmocemi afrického kontinentu a zde je patrná současná úzká ekonomiko-průmyslová vazba mezi těmito státy. Příkladem může být i působení firem z těchto zemí, jako je Stellar Diamonds plc., nebo Paragon Diamonds Ltd.

Tabulka 1: Patnáct největších odběratelských zemí diamantů ze Sierra Leone a Namibie v letech (2006 - 2010)

Největší odběratelské země diamantů za období (2006 - 2010)				
Sierra Leone			Namibie	
POŘADÍ	ZEMĚ DOVOZU	PRŮMĚR (US \$ v tis.)	ZEMĚ DOVOZU	PRŮMĚR (US \$ v tis.)
1.	BELGIE	90565,8	SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	338488
2.	SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	5110,6	JIŽNÍ AFRIKA	91949,6
3.	RUSKÁ FEDERACE	630,4	SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	33777
4.	SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY	493	BELGIE	31191,6
5.	JIŽNÍ AFRIKA	453	INDIE	7369,6
6.	ČÍNA	442,2	SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY	1578,5
7.	HONG KONG, ČÍNA	397	ČÍNA	206,2
8.	SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	381,4	JAPONSKO	130,6
9.	MAURÍCIUS	374,2	KANADA	122,8
10.	ŠVÝCARSKO	309	MAURÍCIUS	112
11.	UKRAINA	272,2	THAJSKO	86,8
12.	JAPONSKO	170,8	VIETNAM	52,75
13.	INDIE	150,2	BOTSWANA	25,4
14.	ARMÉNIE	148,8	AUSTRÁLIE	21,2
15.	LIBANON	83,2	NĚMECKO	12,8

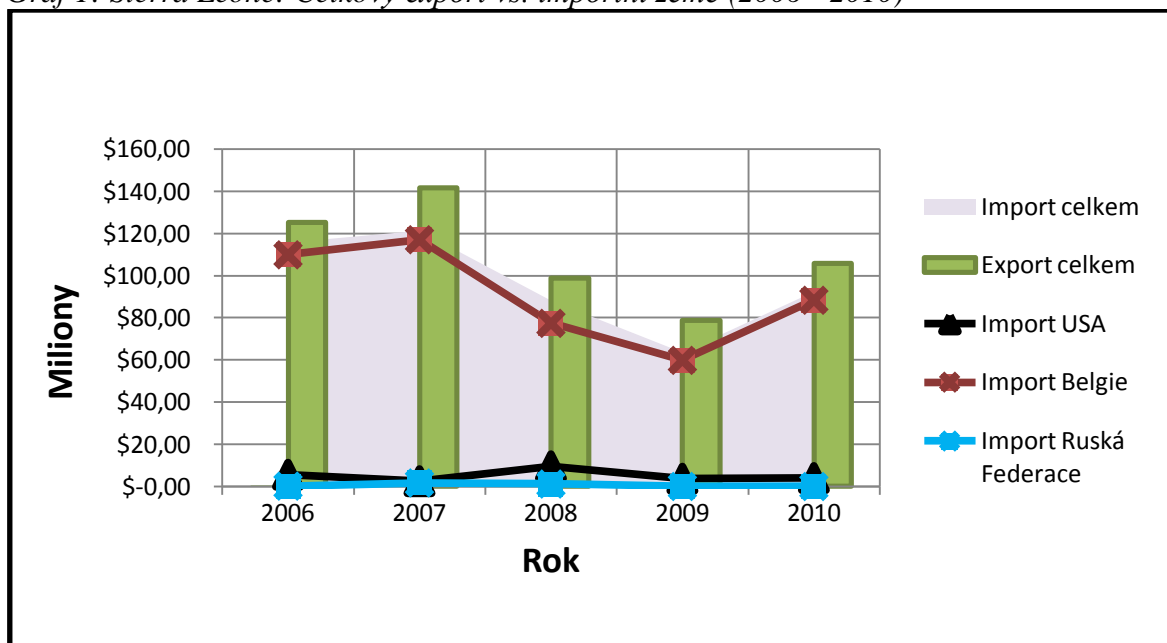
Zdroj: Vlastní výpočet založený na datech z International Trade Centre - statistics

Pozn.: Jedná se o průměrné hodnoty za zvolené období

Graf 1 ukazuje vyexportované diamanty v jejich prodejní ceně v US\$ a proti tomu Belgii, Spojené státy americké a Ruskou Federaci a množství jejich importu diamantů v jejich prodejní ceně v US\$ ze Sierra Leone. V grafu je vidět extrémní rozdíl mezi množstvím importovaných diamantů do Belgie a mezi zbylými dvěma odběrateli, mezi kterými již není vidět tak markantní rozdíl. Z historických vazeb je nejsilnější pouto Sierra Leone se Spojeným královstvím, které je osmou importní zemí, přesto se však nejvíce diamantů exportuje do Belgie. Silnější historické vazby spolu tyto země nemají, ale od 20. století kdy se místo Amsterdamu staly světovým centrem obchodu s diamanty Antverpy, které jsou nyní centrem obchodu s diamanty v Evropě. V roce 2000 se Belgie zapojila do boje proti černému obchodu s diamanty a v roce 2003 byla jednou ze zemí, která se zasadila o založení Kimberleyského Procesu, známého také jako Kimberley Process Certification Scheme (Kimberley Process). Navzdory tomu, že Belgie je nejdůležitější

obchodní partner a odběratel diamantů ze Sierra Leone, nejsou zde žádné belgické firmy, které by se přímo podílely na těžbě diamantů.

Graf 1: Sierra Leone: Celkový export vs. importní země (2006 - 2010)

Zdroj: Vlastní výpočet na základě dat z *International Trade Centre - statistics, Kimberley Process statistics*

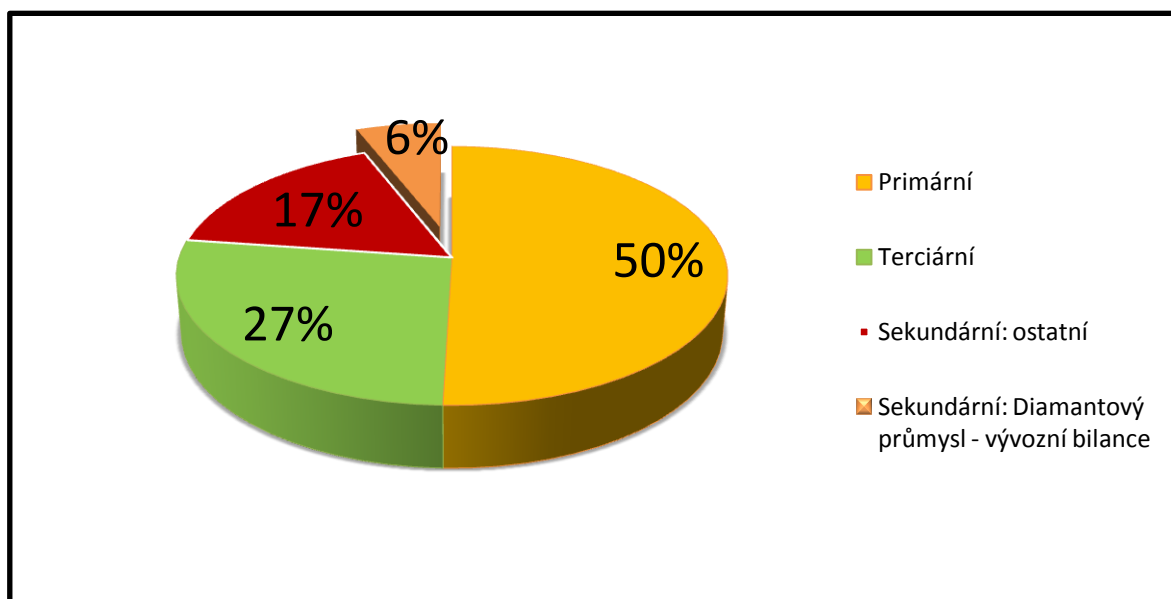
Od té doby její podíl na importu rapidně vzrostl a Belgie se stala prioritním odběratelem, jehož každoroční koupě tvoří 75 - 90 % z celkového exportu Sierra Leone, i přes to je Sierra Leone až 18. zemí v množství exportovaných diamantů do Belgie. Největším dovozcem diamantů do Belgie je Spojené Království, které na svém území diamanty netěží a proto pravděpodobně diamanty vyvezené do Belgie pochází z Afriky. Přestože Sierra Leone exportuje diamanty téměř výhradně do Belgie, firmy zastupující těžební nebo zpracovatelský diamantový průmysl Belgie se v zemi nenachází ani Sierra Leone nepatří mezi prioritní země Belgie při rozvojové pomoci (Belgie, Ministerstvo pro rozvojovou spolupráci.) a jejich pouto se zdá být čistě jednostranné, zaměřenné na obchod s diamanty. V rámci finanční pomoci Development Assistance Committee přispěla Belgie částkou US\$ 16 090 000 ze pětileté období (World Bank), což průměrně tvoří 3,6% hodnoty vyvezených diamantů ze Sierra Leone do Belgie.

V současnosti platí v Sierra Leone 15% daň z exportu diamantů (Global Trade Alert). V roce 2010 tvoří tato daň odhadem přes US\$ 13 milionů z exportu do Belgie. V roce 2001 byl založen Diamond Area Community Development Fund, který od Ministerstva těžby a přírodních zdrojů dostává finanční obnos ve výši 0,75% (DACDF,2008) z daně z vývozu diamantů a peníze jsou dále rozdělovány jednotlivým komunitám v diamantových oblastech na podporu jejich rozvoje. V roce 2010 se díky vývozu diamantů do Belgie rozdělilo mezi komunity téměř US\$ 100 000. Průměrně tvoří příjmy z daní 11% z HDP, to představuje US\$ 753 399 344,3. Daň z exportu diamantů tvoří odhadem (současná daň 15%) US\$ 113 009 901,6. z HDP.

Pro srovnání byly v práci uvedeny další dvě země, které jsou za Belgií dalšími největšími odběrateli a přesto importují minimální množství. Druhým největším odběratelem jsou Spojené státy americké. Jejich import se pohybuje od 1-10% z celkového počtu exportu Sierra Leone. Spojené státy americké jsou také členy Kimberleyského Procesu. Třetím dovozcem diamantů ze Sierra Leone je Ruská Federace. Její podíl na importu činí maximálně do 1,5 %, v roce 2010 dokonce žádné diamanty ze Sierra Leone neimportovala. Všechny ostatní země, které figurují na seznamu odběratelů mají procentní podíl menší než 1,5 %.

Graf 2 zobrazuje průměrný podíl diamantového průmyslu v \$ US na celkovou strukturu ekonomických sektorů za pětileté období (v letech 2006 - 2010). Průmysl, který zahrnuje veškerou těžbu, výrobu, výstavbu, elektřinu, vodu a plyn tvoří 23% z celkového postavení tří sektorů národního hospodářství. Obchodní bilance trhu s diamanty pokrývá 25,9% průmyslu a z celkového pohledu na ekonomickou strukturu Sierra Leone tvoří export a import diamantů 6% HDP (tedy US \$ 99 057 200,0). Podle parity kupní smlouvy na obyvatele v HDP je průměrně US\$ 767,2. Průmysl tvoří US\$ 45,7. Samotné výnosy z exportu do Belgie tvoří US\$ 37,3 PPP na osobu.

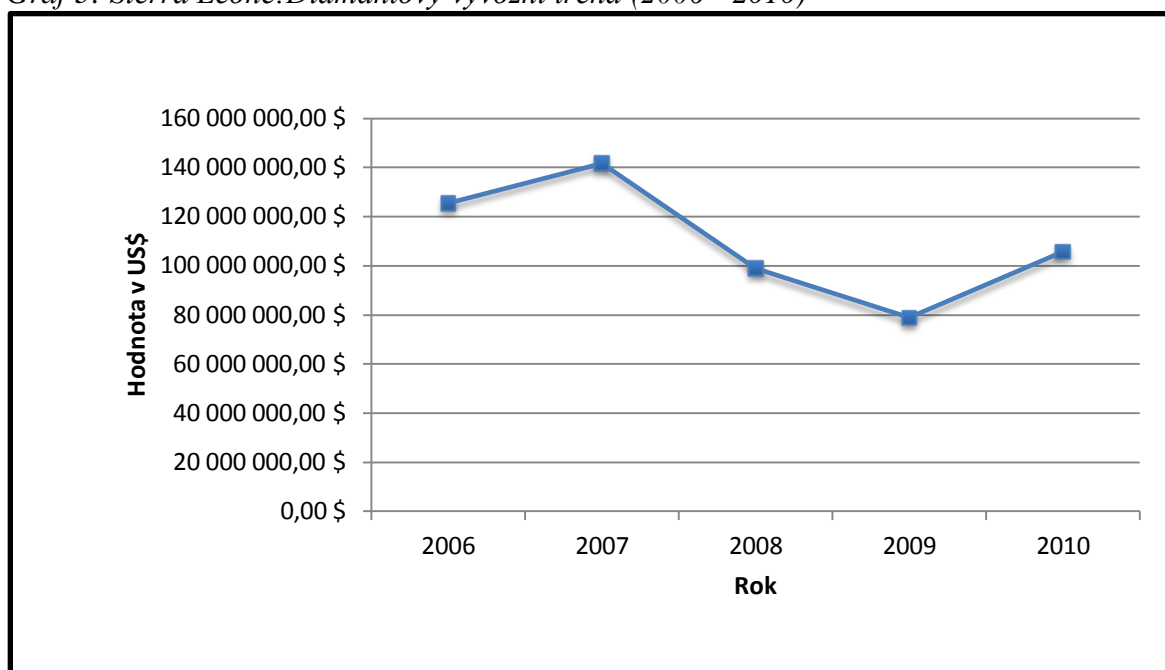
Graf 2: Sierra Leone: Průměrný podíl diamantového průmyslu na celkovou strukturu ekonomických sektorů (2006 - 2010)

Zdroj: Vlastní výpočet na základě dat z International Trade Centre - statistics, Kimberley Process statistics

Z celkové obchodní bilance z trhu s diamanty v Sierra Leone tvoří obchod s prioritními odběrateli 97,2%. Tento podíl poté představuje podíl 5,7% z celkového ekonomického průmyslového sektoru země.

Graf 3: Sierra Leone: Diamantový vývozní trend (2006 - 2010)

Zdroj: Kimberlite Process statistics

Graf 3 zobrazuje pokles a růst exportu diamantů ze Sierra Leone v letech 2006 - 2010. Během let 2008 a 2009 došlo k poklesu vlivem světové finanční krize, avšak poté následuje opět růst exportu s rostoucí světovou ekonomikou. Tento graf je aktuálním pokračování vývozního trendu předešlých let, které jsou zobrazeny v příloze (graf 1), který zobrazuje vývozní trend diamantů od roku 1988 až do roku 2006.

Diamantový průmysl v zemi se skládá z těžebních společností a vývozců, kteří se každoročně mění. Zpracovatelský průmysl zde téměř chybí. Majoritní těžební společnosti jsou především zahraniční. Tyto společnosti zde mají smlouvy a licence na těžbu a geologický průzkum v diamantových oblastech na dlouhá období. Tato struktura firem se neustále mění díky častému skupování značných podílů, nebo dokonce celých firem a stávají se dceřinými společnostmi větších světových společností. V nedávném období figurovalo v diamantovém průmyslu Sierra Leone několik zahraničních společností.

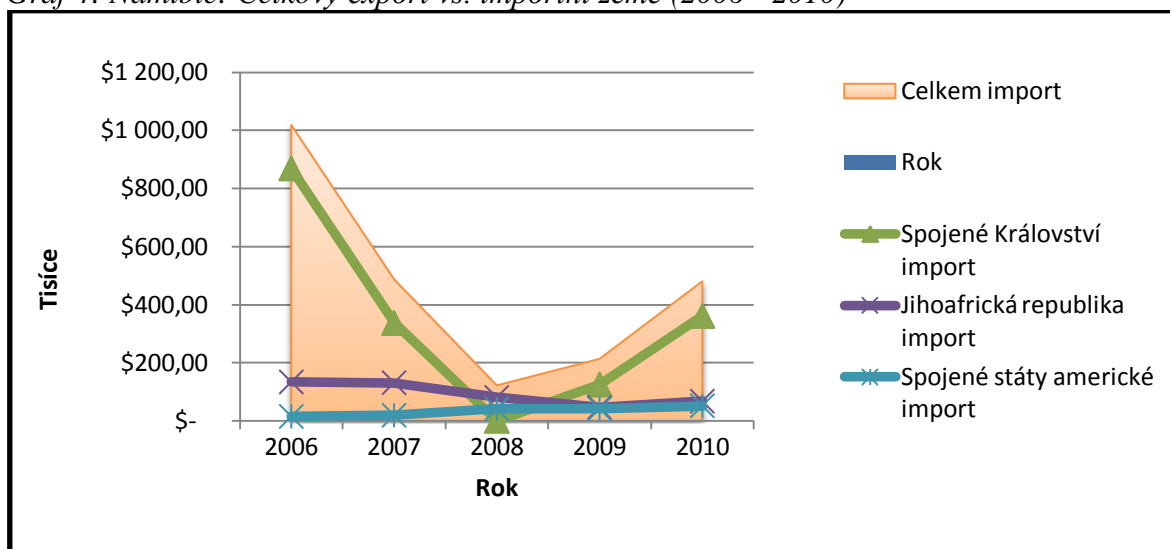
Stěžejní společnost pro těžební průmysl diamantů v Sierra Leone je Koidu Holdings S. A. byla založena v roce 2003 s podílem vlastnictví několika firem. Dnes je zcela vlastněna izraelskou společností BSGR Resources (Koidu Holdings S.A.,2012).

V letech 2006 až 2009 zaplatila vládě celkové US\$ 9 030 982 (Koidu Holdings S. A, 2012) za licence a různé poplatky, včetně příspěvků na rozvojovou pomoc. Průměrně tedy ročně zaplatí kolem US\$ 2,25 milionů jako kompenzaci za těžbu diamantů v zemi. V letech 2006 až 2009 utržila Koidu Holdings, S. A. příjmy z prodeje diamantů v celkové hodnotě US\$ 67 835 494 (Koidu Holdings, S.A, 2012). Společnost ale 13,3% z příjmů za prodej diamantů vrátí na poplatcích vládě Sierra Leone.

Další majoritní těžební společností byla původní společnost Sierra Leone Diamond Company Limited, která se postupně změnila ve společnosti African Minerals, následně ve West African Diamonds plc. a dnes Stellar Diamonds plc. která v Sierra Leone těží v oblasti Kono a Tongo. Oba projekty jsou zatím zkušební. Tongo se zaměřuje na diamanty větší karátové hmotnosti a Kono ve zkušební době v roce 2010 vytěžila 2400 karátů v hodnotě 150 US\$/karát, tedy diamanty v hodnotě US\$ 630 000 (Stellar Diamonds plc., 2012). V roce 2006, kdy se jednalo o společnost Sierra Leone Diamond Company Limited byl vyčíslen prodej diamantů v Antverpách v hodnotě US\$ 1 178 608,8. Při daňové sazbě na diamantový export v roce 2006, kdy tato sazba činila 3% (Partnership Africa Canada, 2006) získala Sierra Leone US\$ 35 358,264 zpětně do rozpočtu za prodej vytěžených diamantů.

Graf 4 ukazuje vyvezené diamanty v jejich prodejní ceně v US\$ a proti tomu Spojené Království, Spojené státy americké a Jihoafrickou republiku a množství jejich importu diamantů v jejich prodejní ceně v US\$ z Namibie. V grafu je vidět extrémní rozdíl mezi množstvím importovaných diamantů do Spojeného Království a mezi zbylými dvěma odběrateli. Tyto diamanty pak mohou být Spojeným královstvím exportovány do Belgie, jako největší vývozce diamantů do této země. Přesto, že je značný množstevní rozdíl mezi Spojeným Královstvím a zbylými dvěma zeměmi velký, z celkového pohledu na vyvezené množství diamantů ze země je dovoz do Spojeného Království malý, průměrně 5,5% z celkového exportu. Z historických vazeb je nejsilnější pouto Namibie s Jihoafrickou republikou, které byla kolonií Velké Británie a poté byla Namibie pod správou Jihoafrické republiky. Spojené Království se také jako člen skupiny OSN účastnilo zasazení o nezávislost Namibie.

Graf 4: Namibie: Celkový export vs. importní země (2006 - 2010)

Zdroj: Vlastní výpočet na základě dat z International Trade Centre - statistics, Kimberley Process statistics

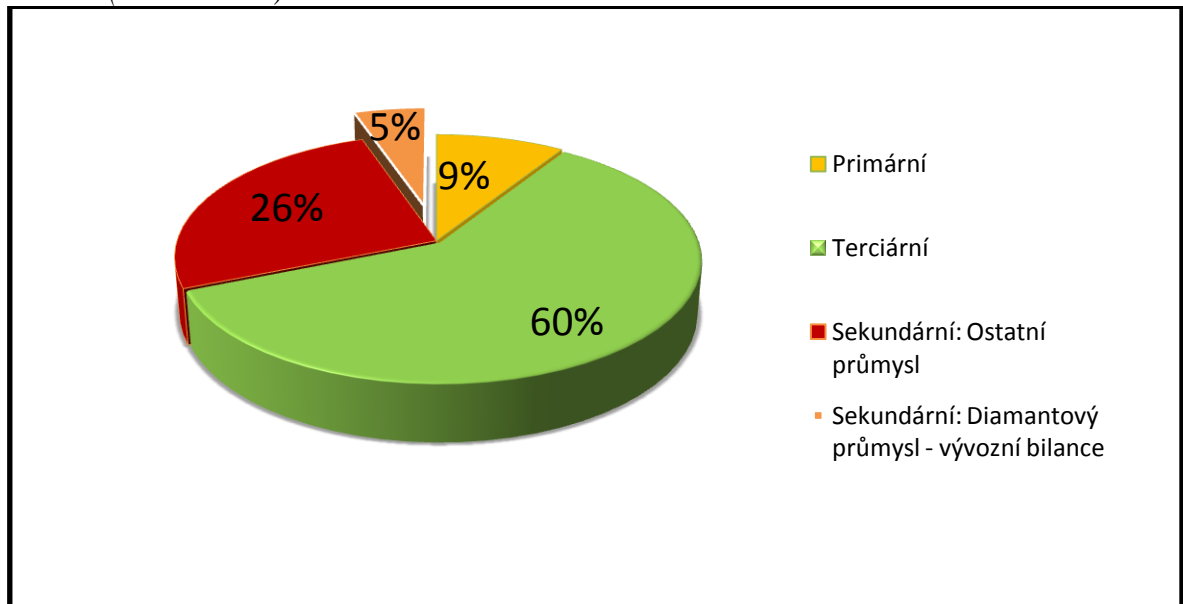
V grafu je zřejmý pokles vývozu v roce 2008, kdy došlo k světové finanční krizi, dále je ovšem vidět růst vývozu při obnovení ekonomiky. V rámci rozvojové pomoci Development Assistance Committee poskytlo Spojené Království Namibii celkem US\$ 4 630 000 za roky 2006 - 2010 (World Bank). Tato částka je mnohonásobně vyšší, než diamanty, které Sierra Leone exportuje do Spojeného Království. Pouhých 36,6% představuje hodnotu diamantů z této finanční podpory. V tomto mezinárodně-ekonomickém vztahu má větší prospěch Namibie.

Pro srovnání byly v práci uvedeny další dvě země, které jsou za Spojeným Královstvím dalšími největšími odběrateli, i když jejich podíl na importu je značně menší. Druhým největším odběratelem je Jihoafrická republika. Jejich import se pohybuje od 1-2 % z celkového počtu exportu Namibie. V historii byly obě země propojeny od roku 1915, kdy Jihoafrická republika obsadila tuto původně německou kolonii.

Třetím dovozcem diamantů z Namibie jsou Spojené státy americké. Jejich podíl na importu činí maximálně do 1 %. Všechny ostatní země, které figurují na seznamu odběratelů mají procentní podíl menší než 1,5 %. Spojené státy americké se také zasadily o namibijskou nezávislost. Z obou grafů je patrné, že těžba diamantů zabírá v národním hospodářství poměrně stejné postavení, a to pět či šest procent.

Graf 5 zobrazuje podíl diamantového průmyslu v \$ US na celkovou strukturu ekonomických sektorů za pětileté období (v letech 2006 - 2010). Průmysl, tvoří 31% z celkového postavení tří sektorů na HDP. Obchodní bilance trhu s diamanty pokrývá 16,8% průmyslu a z celkového pohledu na ekonomickou strukturu Namibie tvoří export a import diamantů 5 % (tedy US \$ 456 837 600). Parita kupní síly na obyvatele v HDP je průměrně US\$ 6 133,6. Průmysl tvoří US\$ 1 901,416 z HDP a export diamantů se na PPP podílí US\$ 309,9. Samotné výnosy z exportu do Spojeného Království tvoří US\$ 17,0445 PPP na osobu.

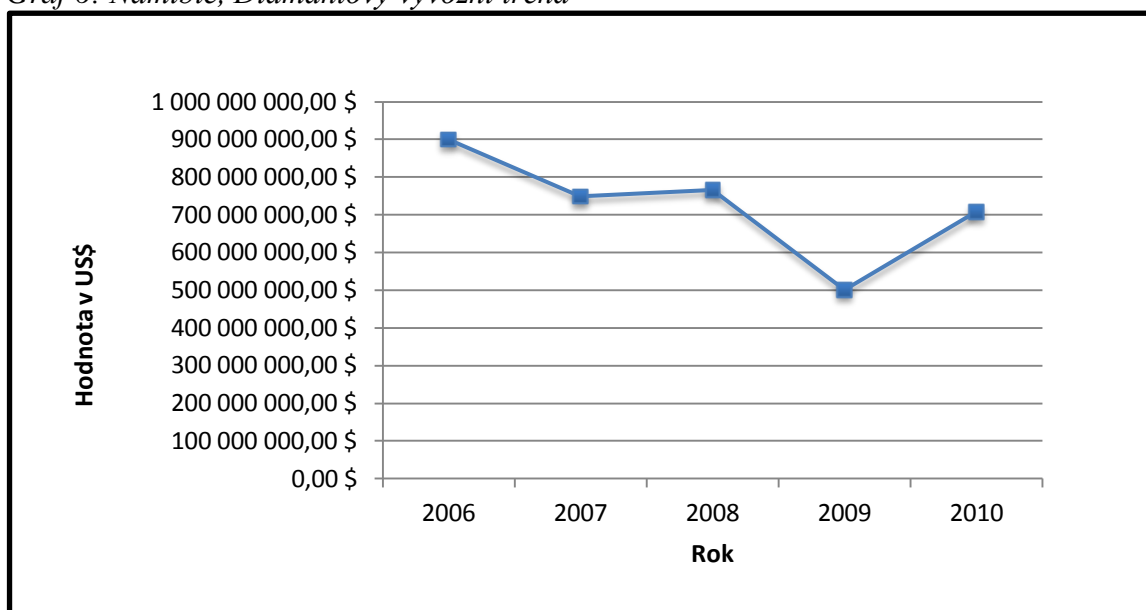
Graf 5: Namibie: Průměrný podíl exportu diamantů na celkovou strukturu ekonomických sektorů (2006 - 2010)

Zdroj: Vlastní výpočet na základě dat z International Trade Centre - statistics, Kimberley Process statistics

Z celkové obchodní bilance z trhu s diamanty v Namibii tvoří obchod s prioritními odběrateli 0,1%. Tento podíl poté představuje podíl 0,02% z celkového ekonomického sektoru země.

Graf 6: Namibie, Diamantový vývozní trend

ZDROJ: Kimberley Process statistics

Namdeb Diamond Corporation Limited je dceřiná společnost nejvýznamnější společnosti, zaměřené na diamantový průmysl, a to De Beers a vlády Namibie. V těžebním průmyslu v Namibii působí již od roku 1994. V roce 2009 společnost prodala diamanty v hodnotě US\$ 431 636 092,786¹³ (Namdeb, 2012). Během těchto roků také finančně podporoval Namdeb Diamond Corporation malé podniky částkou US\$ 1 130,933 (Namdeb, 2012), dále přispěl Namdeb skrz fond Namdeb Social Fund, který se zabývá sociálním rozvojem, na Katutura Community Art Center US\$ 2 560,119 (Namdeb, 2012).

Podíl HDP z průmyslu na průměrný čistý státní příjem Sierra Leone činí US\$ 363 826 011,8, tedy US\$ 94 911 133,5 z čistého státního příjmu tvoří diamantový průmysl. Průmysl v HDP představuje 4,1% ze státních příjmů. V Namibii tvoří HDP z průmyslu na průměrný čistý státní příjem US\$ 241 339 505, z toho se na státních příjmu průměrně podílí US\$ 34 570 887,95 diamantový průmysl. V Namibii tvoří HDP z průmyslu jen 2,5%.

Oba státy se vyznačují špatně dostupnými informacemi o celkové struktuře diamantového odvětví. V obou zemích je vždy jedna země dovozu diamantů výraznější. V

¹³ převod z N\$ 3 372 000 000 podle kurzu k datu 27.4.2012

případě Namibie se při celkovém pohledu nedá mluvit o výrazném dopadu. Přestože v porovnání s ostatními zeměmi je Spojené Království největším importérem, jeho podíl na celkovém vývozu není tak zřejmý, oproti tomu Belgie je majoritním odběratelem téměř veškerého exportovaného množství diamantů ze Sierra Leone.

6. ZÁVĚR A DISKUZE

Špatné využívání přírodních zdrojů v rozvojových zemích (které jinak představují potenciál pro rozvoj takové země) představuje velký finanční deficit pro ekonomiku a rozvoj celé země a jejích obyvatel, zejména pak některých skupin. Země jako Sierra Leone a Namibie by mohly svou ekonomiku založit na účinnějším využití nerostného bohatství soustředěného hlavně v diamantovém průmyslu, což se však v současné době neděje, navzdory mnoha smlouvám a úmluvám, které toto odvětví upravují. Diamanty, které mají na světovém trhu relativně stálou peněžní hodnotu, mohou být vedeny jako nástroj pro růst ekonomiky a rozvoj země. Častěji jsou však diamanty používány k manipulaci a posílení politického vlivu (McIntyre,2007; Adebajo,2002). Většina potencionálu, který diamanty představují, využívají rozvinuté země, jako dovozce nezpracovaných kamenů. Rozvojové země tak ztrácí možnost vyšších příjmů díky neschopnosti surovinu prodat jinak, než v surovém stavu. Přestože země rozvinuté často ani nedisponují většími přírodními zdroji této suroviny, mají kapacity a nástroje sloužící k úpravě diamantů a manipulaci na trhu. Rozvojové země tyto kapacity postrádají, a v důsledku tohoto přicházejí o značnou část příjmů z prodeje suroviny v již upraveném stavu. Velmi rozšířená je těžba samostatnými horníky, kteří se začleňují do skupin a než diamanty dojdou ke spotřebiteli, projdou několikerým navýšením ceny, z které horníci nemají žádný profit. Tento profil v podstatě kopíruje marketingové kanály s několika prostředníky (prodejci) běžný i pro ostatní odvětví. S každým článkem tak produkt nabývá na prodejní ceně, která je pak pro konečného zákazníka několikanásobně vyšší, než původní nezpracovaná surovina.

Přestože diamanty představují jednociferný procentuelní podíl na sektorech národního hospodářství země, přesto se kvůli nim proléváno spoustu krve. Podle Partnership Africa Canada na konci roku 1990 představoval černý trh s diamanty, vytěženými díky otrokům až 15% světové hodnoty diamantů. Tyto diamanty získané pro financování válek v Angole, Sierra Leone, Demokratické republice Kongo a dalších zemích byly často získávány díky otrokům, kteří byli často mrzačeni, včetně místních obyvatel jako záruka, že nebudou moci bojovat a také jako výstraha. Od té doby, kdy vznikla certifikace diamantů pod záštitou Kimberley Process Certification Scheme množství pašovaný diamantů prudce kleslo a projevilo se to i na ekonomice zemí. Z vyvezených diamantů v roce 1999 ze Sierra Leone (USAID/OTI, 2001) v hodnotě US\$ 1,2 milionů vzrostl export do roku 2010 o 88%. V porovnání údajů ze

Sierra Leone z poválečného období se situace podstatně zlepšila. Zvýšil se podíl exportovaných diamantů, stejně jako se zvýšil jejich vliv na ekonomiku a rozvoj, zvýšením příjmů z prodeje diamantů. Přestože od válečného období vrostl příjem z diamantů v Sierra Leone o 88%, stále toto množství představuje pouze 4% příjmů státu.

Mezi vybranými zeměmi existuje výrazný mezikontinentální obchod zejména mezi Belgií a Sierra Leone. Toto spojení se výrazně projevuje na HDP země, kdy Belgie představuje výrazný podíl na jeho tvorbě a také se na ekonomice zemí podílí nepřímo vlivem příjmů z daní. Spojené království a Spojené státy americké mají s vybranými zeměmi obchodní vztahy v rámci diamantů, přesto však jsou jejich podíly nízké, ačkoliv skrze těžební společnosti přispívají k rozvoji komunit v oblastech diamantové těžby.

V analýze byl zjištěn vliv moderního neokolonialismu. Těžba diamantů v rozvojových zemích, jako Namibie a Sierra Leone do značné míry podléhá kontrole nadnárodních společností a jejich trh se řídí podmínkami odběratelů. Jsou vázány na jejich finanční prostředky, včetně rozvojové podpory, například Diamond Area Community Development Fund, Namdeb Social Fund atd. V Sierra Leone se neokolonialismus projevil především v mezinárodním obchodu s Belgií, u Namibie se projevil především v dominujících těžebních společnostech, díky spoluúčasti namibijské vlády nejsou tyto vlivy tak výrazné.

Tyto země prozatím nedostatečně využívají svůj potenciál, špatně hospodaří s penězi, které by z průmyslu mohly lépe pomoci s rozvojem země, přesto se obyvatelům téměř žádné, nebo minimální podpory nedostává.

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Patnáct největších odběratelských zemí diamantů ze Sierra Leone a Namibie v letech (2006 - 2010).....	25
Graf 1: Sierra Leone: Celkový export vs. importní země (2006 - 2010)	26
Graf 2: Sierra Leone: Průměrný podíl diamantového průmyslu na celkovou strukturu ekonomických sektorů (2006 - 2010).....	28
Graf 3: Sierra Leone:Diamantový vývozní trend (2006 - 2010).....	29
Graf 4: Namibie: Celkový export vs. importní země (2006 - 2010).....	31
Graf 5: Namibie: Průměrný podíl exportu diamantů na celkovou strukturu ekonomických sektorů (2006 - 2010)	32
Graf 6: Namibie, Diamantový vývozní trend	33

Použitá literatura

ADEBAJO, Adekeye. *Building Peace in West Africa: Liberia, Sierra Leone and Guinea - Bissau*, 1. vydání, Colorado: Lynne Rienner Publisher Inc., 2002, 192 s., ISBN 13. 978-1588260772

BRAVEMAN, Paula. Epidemiology and (neo-)colonialism, *Journal of Epidemiology and community health*, , 2001, 55, 160-161

COLLIER, Paul - Hoeffler, Anke. *Greed and Grievance in Civil War*, 2002, World Bank, p.44

DICKINSON, Joan Younger. *The Book of Diamonds*, New York: Dover Publications Inc., 2001, 256 s., ISBN 0-486-41816-2

DUNDEK, Marian. *Diamonds*, 3. vydání, Noble Gems International, 2009, 96 s., ISBN 13: 978-0-9537884-3-9

ELBADAWI, Ibrahim - SAMBANIS, Nicholas. How Much War Will We See? Explaining the Prevalence of Civil War. *The Journal of Conflict Resolution*, Vol. 46, No. 3., June 2002, p. 307-334

ERLICH, Edward I. - HAUSEL, Dan W. *Diamond deposits: Origin, Exploration, and History of Discovery*, Littleton: Society for Mining Metallurgy and Exploration, 2002, 374 s., ISBN 13: 978-0873352130

GREENHALGH, Peter. *West African Diamonds 1919-83: An economic history*, Manchester: Manchester University Press, 1985, ISBN 0-7190-1763-7

HARLOW, George E. *The Nature of Diamonds*, Cambridge: Cambridge University Press, 1998, 278 s., ISBN 0-521-62935-7

IYENGAR Sessa T.R. *Dravidian India*, 1. vydání, New Delhi: J. Jetley, 1925, 272 s., ISBN: 81-206-0135-1

KOZLOWSKI, Darrell J. - WEBER, Jennifer L., Ph.D. *Key Concepts in American History - Colonialism*, 1. vydání, New York: Chelsea House Publications, 2010, 118 s., ISBN 13: 9781604132175

LEVERT, Suzanne. *Cultures of the World: Sierra Leone*, 1. vydání, New York: Benchmark Books, 2007, 144 s., ISBN 13: 978-0-7614-2334-8

MANSON, Katrina - KNIGHT, James. *Sierra Leone*, 1. vydání, Chalfont St. Peter: Bradt Travel Guide, 2009, 256 s., ISBN 13: 978-1-84162-222-4

McINTYRE, Chris. *Namibia*, 3. vydání, Chalfont St. Peter: Brandt Travel Guides Ltd., 2007, 528 s., ISBN 13: 978-1-84162-187-6

McINTYRE, Chris. *Namibia*, 4. vydání, Chalfont St. Peter: Brandt Travel Guides, 2011, 560 s., ISBN 13: 978-1841623351

OSTERHAMMEL, Jürgen. *Colonialism: a Theoretical overview*, 2. vydání, Princeton: Markus Wiener Publishers, 2005, 153 s., ISBN 1-55876-340-6

PHAM, John-Peter. *The Global Dimensions of the Sierra Leonean Tragedy: Child Soldiers, Adult Interests*, New York: Nova Science Publishers Inc., 2005, 308 s., ISBN 13: 978-1594546716

SCHIRMER, Daniel B. - SHALOM, Stephen Rosskamm. *The Philippines Reader: a History of Colonialism, Neocolonialism, Dictatorship and Resistance*, 1. vydání, Cambridge: South End Press, 1987, 427 s., ISBN 0-89608-275-X

SCHWARTZ, Priscilla. *Sustainable Development and Mining in Sierra Leone*, 1. vydání, Belvedere Kent: Pneuma Springs Publishing, 2006, 268 s., ISBN 13: 978-1-905809-05-9

SIEBERT, L. - SIMKIN, T. - KIMBERLEY, P. *Volcanos of the World*, 3. vydání, University fo California Press, 2010, 568 s., ISBN: 978-0-520-26877-7

UTTING, Francis A. *The Story of Sierra Leone*, Ayer Co Pub publisher, 1931, ISBN 13: 9780836967043

Internetové zdroje:

- [1] TopForeignStock [online] *Top diamonds producing countries*
Dostupné z: <http://topforeignstocks.com/2010/06/20/the-worlds-top-diamond-producing-countries/> [cit. 13.01.2012]

- [2] BBC [online] *Namibia profile*
Dostupné z: <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13890726>
[cit. 12.01.2012]
- [3] Algebra Lab [online] *Volcanos*
Dostupné z: http://www.algebralab.org/passage/passage.aspx?file=EarthSpace_Volcanoes.xml [cit. 17.01.2012]
- [4] Cheap-diamond [online] *Famos Diamonds*
Dostupné z: <http://www.cheap-diamond.com/Famous-Diamonds/>
[cit. 17.01.2012]
- [5] Allaboutgemstones [online] *Diamonds*
Dostupné z: <http://www.allaboutgemstones.com/> [cit. 15.02.2012]
- [6] MBendi [online] *Mining in Namibia*
Dostupné z:
<http://www.mbendi.com/indy/ming/dmnd/af/sl/p0005.htm>
[cit. 03.02.2012]
- [7] Division for Public Administration and Development Managemet. Department of Economic and Social Affairs. United Nations [online] *Republic of Sierra Leone - Public Administration, Country profile*
Dostupné z: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan023286.pdf> [cit. 08.12.2011]
- [8] United States Agency for International Development. Office of Transition Initiatives [online] *Sierra Leone: "Conflict" diamonds, progress report on diamond policy and development program*
Dostupné z: http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/pdabt690.pdf
[cit. 08.12.2011]
- [9] UN [online] *Press statement on Sierra Leone diamond embargo by Security Council president*
Dostupné z:
<http://www.un.org/News/Press/docs/2003/sc7778.doc.htm>
[cit. 07.01.2012]

- [10] Kimberley Process [online] *Kimberley Process Basics*
Dostupné z: <http://www.kimberleyprocess.com/web/kimberley-process/kp-basics> [cit. 07.01.2012].
- [11] *Ndomahina, Ernest Tom* [online] *Final Report* Dostupné z: http://slmineralresources.org/int_perspective/ESIA_mineralfinal.pdf [cit. 18.03.2012].
- [12] SMILLIE, Ian [online] *Background Paper on Micro Development Issues*
Dostupné z: <http://pacweb.org/Documents/ddi-publications/ddi-background-micro-dev-2005-08-eng.pdf> [cit. 18.03.2012]
- [13] *Diamond Development Initiative* [online] *Policy Brief: Artisanal diamond Cooperatives in Sierra Leone. Success of Failure?*
Dostupné z: <http://pacweb.org/Documents/ddi-publications/ddi-policy-brief-2008-06-eng.pdf> [cit. 12.03.2012]
- [14] LEVIN, Estelle A. - GBERIE, Lansana [online] *A Study of Diamond: Marketing and Pricing in Sierra Leone*
Dostupné z: http://pacweb.org/Documents/ddi-publications/ddi-dealing_for_development-full_2006-03-eng.pdf [cit. 14.11.2011]
- [15] National Advocacy Coalition On Extractives [online] *Sierra Leone at the crossroads: Seizing the chance to benefit from mining*
Dostupné z: <http://www.christianaid.org.uk/Images/sierra-leone-at-the-crossroads.pdf> [cit. 03.03.2012]
- [16] WTO secretariat [online] *Trade Policy Review, Sierra Leone*
Dostupné z: http://www.wto.org/english/tratop_e/tpr_e/tp243_e.htm [cit. 03.04.2012]
- [17] WTO secretariat [online] *Trade Policy Review, Namibia*
Dostupné z: http://www.wto.org/english/tratop_e/tpr_e/s222-03_e.doc [cit. 04.04.2012]
- [18] Investments and income [online] *Top diamond companies*
Dostupné z: http://www.investmentsandincome.com/investments/diamond_companies.html [cit. 13.02.2012]
- [19] *Koidu Holdings S.A.* [online].

- Dostupné z: <http://www.koiduholdings.com/> [cit. 11.03.2012]
- [20] *Stellar Diamond plc* [online].
Dostupné z: <http://www.stellar-diamonds.com/> [cit. 11.03.2012]
- [21] *Paragon Diamonds Ltd.* [online]
Dostupné z: <http://www.paragondiamonds.com/index.php>
[cit. 12.03.2012]
- [22] *De Beers Group* [online] *Namibia Diamond Trading Company*
Dostupné z: <http://www.debeersgroup.com/> [cit. 12.03.2012]
- [23] *Namdeb Diamond Corporation Limited* [online]
Dostupné z: <http://www.namdeb.com/> [cit. 12.03.2012]
- [24] Databáze: *International Trade Centre* [online] export hrubých
diamantů.
Dostupný z: http://www.trademap.org/countrymap/Country_SelProduct_TS.aspx [cit. 16.03.2012]
- [25] Databáze: *International Trade Center* [online] obchodní bilance,
diamanty.
Dostupné z: http://www.trademap.org/countrymap/Country_SelProduct_TS.aspx [cit. 16.03.2012]
- [26] Databáze: *Kimberley Process rough diamond statistics* [online].
produkce diamantů v zemích
Dostupné z: https://kimberleyprocessstatistics.org/public_statistics
[cit. 14.03.2012]
- [27] *Ministerstvo zahraničních věcí, zahraničního obchodu pro
rozvojovou spolupráci, Belgie.* [online]
Dostupné z: https://kimberleyprocessstatistics.org/public_statistics
[cit. 21.04.2012]
- [28] *Sierra Leone: tax diamond exports.* [online]
Dostupné z: <http://www.globaltradealert.org/measure/sierra-leone-15-tax-diamond-exports> [cit. 18.03.2012]

- [29] *Sierra Leone: Diamond Area Community Development Fund, tax* [online] Dostupné z:
http://www.slminerals.org/content/images/stories/MMR_Docs/SL%20ODACDF%20procedures%20&%20guidelines%20%28Nov%202008%29.pdf [20.04.2012]
- [30] Databáze: *World Bank* [online]. příjmy z daní (% z HDP), sektor zemědělský/průmyslový/služby v US\$, PPP na obyvatele v HDP v US\$. Dostupné z:
http://databank.worldbank.org/ddp/home.do?Step=2&id=4&hActiveDimensionId=WDI_Series
- [31] Ministry of Mines and Minerals Resources [online] *Diamond Export Trend* Dostupné z:
http://www.slminerals.org/content/index.php?option=com_content&view=article&id=6&Itemid=11 [18.04.2012]

Přílohy

TABULKA 1 - Sierra Leone, produkce diamantů

ROK	KARÁTY	US\$	US\$/KARÁT
2006	603 566,07	125 304 842,45	207,61
2007	603 623,04	141 565 685,21	234,53
2008	371 260,95	98 772 170,78	266,05
2009	400 842,98	78 423 595,09	195,65
2010	437 516,09	106 062 932,98	242,42
CELKEM	2 416 809,13	550 129 226,4	-
PRŮMĚR	483 361,83	110 025 845,3	229,252

ZDROJ: *Kimberley Process rough diamond statistics* [26], Vlatní výpočet

TABULKA 2 - Sierra Leone, import diamantů

ROK	KARÁTY	US\$	US\$/KARÁT
2006	2 751,94	824 475,29	300,69
2007	41,51	30 045	723,8
2008	1 413,82	1 782 954	1 261,09
2009	838,13	537 245,73	641,01
2010	1 410,27	1 895 684,60	1 344,20
CELKEM	6 455,67	5 070 404,62	-
PRŮMĚR	1 291,13	1 014 080,92	854,16

ZDROJ: Kimberley Process rough diamond statistics [26], Vlastní výpočet

TABULKA 3 - Sierra Leone, export diamantů

ROK	KARÁTY	US\$	US\$/KARÁT
2006	603 566,13	125 304 842,28	207,61
2007	603 623,04	141 565 685,21	234,53
2008	371 260,95	98 772 170,78	266,05
2009	401 363,33	78 784 830,05	196,29
2010	437 050,50	105 678 462,58	241,80
CELKEM	2 416 863,95	550 105 990,90	-
PRŮMĚR	483 372,79	110 021 198,18	229,26

ZDROJ: Kimberley Process rough diamond statistics [26], Vlastní výpočet

TABULKA 4 - Namibia, produkce diamantů

ROK	KARÁTY	US\$	US\$/KARÁT
2006	2 402 477,34	900 977 934,05	375,02
2007	2 266 099,53	715 434 111,10	315,71
2008	2 435 195,45	918 033 930,96	376,99
2009	1 191 762,40	408 741 127,07	342,97
2010	16 925 793	744 004 429,95	439,57
CELKEM	25 221 327,72	3 687 191 533,13	-
PRŮMĚR	5 044 265,54	737 438 306,63	370,052

ZDROJ: Kimberley Process rough diamond statistics [26], Vlastní výpočet

TABULKA 5 - Namibia, import diamantů

ROK	KARÁTY	US\$	US\$/KARÁT
2006	132 337,07	76 079 134,55	574,89
2007	148 028,51	108 178 510,88	730,80
2008	163 473,58	167 242 714,06	1 023,06
2009	122 989,94	116 056 416,14	943,63
2010	179 980,50	191 655 587,53	1 064,87
CELKEM	746 809,60	659 212 363,16	-
PRŮMĚR	149 361,92	131 842 472,63	867,45

ZDROJ: Kimberley Process rough diamond statistics [26], Vlastní výpočet

TABULKA 6 -Namibie, export diamantů

ROK	KARÁTY	US\$	US\$/KARÁT
2006	2 421 657,37	900 028 573,36	371,66
2007	2 266 463,84	748 052 673,92	330,05
2008	1 913 461,18	766 057 213,12	400,35
2009	1 452 486,70	500 544 154,52	344,61
2010	1 525 703,21	708 371 563,21	464,29
CELKEM	9 579 772,30	3 623 054 178,13	-
PRŮMĚR	1 915 954,46	724 610 835,63	382,19

ZDROJ: Kimberley Process rough diamond statistics [26], Vlastní výpočet

TABULKA 7 - Namibie: rozdělení exportu nezpracovaných diamantů dle zemí

DOBOZCE	EXPORT V TISÍCÍCH US\$					PRŮMĚR
	2006	2007	2008	2009	2010	
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	869266	336966	0	125044	361164	338488
SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	15224	19031	41176	41716	51738	33777
JIŽNÍ AFRIKA	133807	131298	80726	46394	67523	91949,6
ČINA	0	0	103	44	467	122,8
KANADA	467	0	37	0	56	112
ŠVÝCARSKO	0	0	0	0	0	0
JAPONSKO	0	1026	0	5	0	206,2
AUSTRÁLIE	42	0	45	0	19	21,2
THAISKO	0	0	97	337	0	86,8
SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY	-	0	3157	-	-	1578,5
BELGIE	5354	8258	42994	34216	65136	31191,6
BOTSWANA	0	0	0	0	127	25,4
NEMECKO	17	7	20	8	12	12,8
MAURITIUS	0	653	0	0	0	130,6
INDIE	0	0	0	36637	211	7369,6
VIETNAM	0	0	0	211	-	52,75
CELKEM	1024177	497239	168355	284612	546453	504167,2

ZDROJ: Databáze International Trade Centre [24], Vlastní výpočet

TABULKA 8 - Sierra Leone: rozdělení exportu nezpracovaných diamantů dle zemí

DOVOZCE	EXPORT V TISÍCÍCH US\$					
	2006	2007	2008	2009	2010	PRŮMĚR
BELGIE	109 968	117 123	77 450	59 882	88 406	90 565,8
SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	5 616	2 558	9 618	3 723	4 038	5 110,6
RUSKÁ FEDERACE	198	1720	1200	34	0	630,4
SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY		232	754			493
JIŽNÍ AFRIKA	0	167	843	21	1234	453
ČÍNA	0	0	0	1 440	771	442,2
HONG KONG, ČÍNA	0	0	7	0	1 978	397
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	216	480	1 116	90	5	381,4
MAURITIUS	65	331	49	624	802	374,2
ŠVÝCARSKO	16	0	607	578	344	309
UKRAINA	402	384	545	30	0	272,2
JAPONSKO	854	0	0	0	0	170,8
INDIE	0	0	0	235	516	150,2
ARMÉNIE	242	166	13	323	0	148,8
LIBANON	0	37	379	0	0	83,2
KANADA	22	118	11	68	148	73,4
NĚMECKO	158	29	25	39	15	53,2
FRANCIE	0	0	0	165	0	33
LITVA	0	121	0	0	0	24,2
ITÁLIE	106	11	0	0	0	23,4
KOREJSKÁ REPUBLIKA	0	0	7	15	71	18,6
ŠPANĚLSKO	0	0	0	41	34	15
AUSTRÁLIE	0	46	0	8	0	10,8
ESTONSKO	0	0	33	0	0	6,6
IRSKO	0	0	0	25	0	5
FINSKO	0	0	0	18	0	3,6
NIZOZEMÍ	6	4	0	0	0	2
LUCEMBURSKO	3	0	0	0	0	0,6
ČESKÁ REPUBLIKA	0	0	0	0	0	0
POLSKO	0	0	0	0	0	0
CELKEM	117 872	123 527	92 657	67 359	98 362	99 955,4

ZDROJ: Databáze International Trade Centre [24], Vlastní výpočet

TABULKA 9 - Sierra Leone: Top majoritní dovozci diamantů

ROK	EXPORT V US\$			
	SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	BELGIE	RUSKÁ FEDERACE	CELKEM
2006	5 616 000,00	109 968 000,00	198 000,00	115 782 000,00
2007	2 556 000,00	117 123 000,00	1 720 000,00	121 399 000,00
2008	9 618 000,00	77 450 000,00	1 200 000,00	88 268 000,00
2009	3 723 000,00	59 882 000,00	34 000,00	63 639 000,00
2010	4 038 000,00	88 406 000,00	-	92 444 000,00
CELKEM	25 551 000,00	452 829 000,00	3 152 000,00	-
PRŮMĚR	5 110 200,00	90 565 800,00	630 400,00	-

ZDROJ: Databáze International Trade Centre [24], Vlastní výpočet

TABULKA 10 - Namibie: Top majoritní dovozci diamantů

ROK	EXPORT V US\$			
	SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	JIŽNÍ AFRIKA	SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	CELKEM
2006	869 266,00	133 807,00	15 224,00	1 018 297,00
2007	336 966,00	131 298,00	19 031,00	487 295,00
2008	-	80 726,00	41 176,00	121 902,00
2009	125 044,00	46 394,00	41 716,00	213 154,00
2010	361 164,00	67 523,00	51 738,00	480 425,00
CELKEM	1 692 440,00	459 748,00	168 885,00	-
PRŮMĚR	338 488,00	91 949,60	33 777,00	-

ZDROJ: Databáze International Trade Centre [24], Vlastní výpočet

TABULKA 11 - Sierra Leone: podíl Top dovozních zemí na celkovém exportu

ROK	US\$	%		
	1% z celkového exportu	BELGIE	SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	RUSKÁ FEDERACE
2006	1 253 048,42	87,76	4,48	0,16
2007	1 415 656,85	82,73	1,81	1,21
2008	987 721,71	78,41	9,74	1,21
2009	787 848,30	76,01	4,73	0,04
2010	1 056 784,63	83,66	3,82	0
PRŮMĚR	-	81,71	4,92	0,66

*Vlastní výpočet***TABULKA 12** - Namibie: podíl Top dovozních zemí na celkovém exportu

ROK	US\$	%		
	1% z celkového exportu	SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	JIŽNÍ AFRIKA	SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ
2006	9 000 285,73	10	1	0
2007	7 480 526,74	5	2	0
2008	7 660 572,13	0	1	1
2009	5 005 441,55	2	1	1
2010	7 083 715,63	5	1	1
PRŮMĚR	-	5,5	1,2	1

Vlastní výpočet

TABULKA 13 - Sierra Leone: podíl ekonomických sektorů

ROK	SEKTORY v US\$			CELKEM
	PRIMÁRNÍ	SEKUNDÁRNÍ	TERCIÁLNÍ	
2006	692 179 646,99	314 004 711,32	348 690 906,79	1 354 875 265,10
2007	792 012 482,11	385 524 345,86	410 907 536,90	1 588 444 364,87
2008	935 589 149,36	437 814 102,97	490 082 497,33	1 863 485 749,67
2009	926 666 020,42	398 654 508,49	446 287 394,42	1 771 607 923,33
2010	894 267 871,32	377 388 789,66	554 654 586,91	1 826 311 247,90
CELKEM	4 240 715 170	1 913 386 458	2 250 622 922	8 404 724 550
PRŮMĚR	848 143 034,04	382 677 291,66	450 124 584,47	1 680 944 910,17

ZDROJ: World Bank [30], Vlastní výpočet

TABULKA 13 - Namibie: podíl ekonomických sektorů

ROK	SEKTORY v US\$			CELKEM
	PRIMÁRNÍ	SEKUNDÁRNÍ	TERCIÁLNÍ	
2006	771 491 875,9	2 553 175 775	4 045 347 120	7 370 014 771
2007	762 411 347,5	2 899 007 092	4 482 553 191	8 143 971 631
2008	773 509 452,3	3 135 967 038	4 381 725 642	8 291 202 133
2009	791 715 836,7	2 766 344 111	4 907 245 693	8 465 305 641
2010	853 094 258,9	2 230 240 364	8 287 746 828	11 371 081 451
CELKEM	3 952 222 771	13 584 734 382	26 104 618 474	43 641 575 627
PRŮMĚR	790 444 554,3	2 716 946 876	5 220 923 695	8 728 315 125

ZDROJ: World Bank [30], Vlastní výpočet

Pozn.: Primární (Zemědělství), Sekundární (Průmysl), Terciární (Služby)

TABULKA 14 - Sierra Leone; Namibie: Bilance diamantového trhu

ROK	CELKOVÁ BILANCE V US\$	
	SIERRA LEONE	NAMIBIE
2006	117 417 000,00	947 268 000
2007	121 988 000,00	406 422 000
2008	91 874 000,00	140 705 000
2009	66 259 000,00	267 793 000
2010	97 748 000,00	522 000 000
PRŮMĚR	99 057 200,00	456 837 600

ZDROJ: Databáze International Trade Centre, Vlastní výpočet

TABULKA 15 - Sierra Leone, podíl diamantového obchodu na sekundární sektor

SEKUNDÁRNÍ EKONOMICKÝ SEKTOR V US\$		
DIAMANTOVÝ OBCHOD	OSTATNÍ	CELKEM
99057200	283620091,7	382677291,7

Vlastní výpočet

TABULKA 16 - Namibie: podíl diamantového obchodu na sekundární sektor

SEKUNDÁRNÍ EKONOMICKÝ SEKTOR V US \$		
DIAMANTOVÝ OBCHOD	OSTATNÍ	CELKEM
456837600	2264112276	2720949876

Vlastní výpočet

TABULKA 17 - Sierra Leone, celková bilance diamantové obchodu prioritních zemí

CELKOVÝ BILANCE TOP ZEMÍ V US\$	
SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	5 110 200
BELGIE	90 565 800
RUSKÁ FEDERACE	630 400
CELKEM	96 306 400

*Vlastní výpočet***TABULKA 18** - Namibie, celková bilance diamantového obchodu prioritních zemí

CELKOVÝ BILANCE TOP ZEMÍ V US\$	
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	1 692 439 000
SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	135 199 000
JÍŽNÍ AFRIKA	459 748 000
CELKEM	2 287 326 000

*Vlastní výpočet***TABULKA 19** - Sierra Leone; Namibie:

ZEMĚ	SEKUNDÁRNÍ SEKTOR - PRŮMĚR	1% Z SEK.SEKTORU	CELKOVÁ BILANCE OBCHODU	PODÍL V %
SIERRA LEONE	382 677 291,66	382 677 2,92	99 057 200,00	<u>25,9</u>
NAMIBIE	2 716 946 876	2 716 946 8,76	456 837 600	<u>16,8</u>

Vlastní výpočet

TABULKA 20 - Sierra Leone, Namibie: čistý státní příjem

ROK	ČISTÉ STÁTNÍ PŘÍJMY V US\$	
	Sierra Leone	Namibie
2006	1 248 952 575	6 914 177 596
2007	1 496 215 508	7 478 124 599
2008	1 757 589 483	7 599 127 812
2009	1 685 206 438	7 858 613 426
2010	1 721 297 122	10 650 082 146
CELKEM	7 909 261 126	40 500 125 579
PRŮMĚR	1 581 852 225	8 100 025 116

ZDROJ: World Bank [30], Vlastní výpočet

GRAF 1 - Sierra Leone, diamantový vývozní trend (1988 - 2006)

ZDROJ: Ministry of Mines and Minerals Resources, 2010